

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

IJTIMOIIY – IQTISODIIY FAKULTET

“TURIZM” KAFEDRASI

5111000 – “Kasbiy ta`lim (iqtisodiyot)” bakalavr yo`nalishidagi talabalar uchun

**“Jahon ta'lim tizimi”
fanidan amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish bo'yicha**

USLUBIIY KO'RSATMA

Tuzuvchi:

o'qituvchi Toxirov J.R.

BUXORO – 2016

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI “TURIZM” KAFEDRASI O’QITUVCHI TOXIROV J.R 5111000 – “KASBIY TA’LIM” (IQTISODIYOT) BAKALAVR YO’NALISHIDAGI TALABALAR UCHUN “JAHON TA’LIM TIZIMI” FANIDAN AMALIY MASHG’ULOTLARNI O’TISH BO’YICHA USLUBIY KO’RSATMA. BUXORO.: BuxDU, 2016 YIL. 48 BET

ANNOTATSIYA: Uslubiy ko’rsatma amaliy mashg’ulotlarni o’tish bo’yicha 18 ta mavzulardan savol-javob tarzida qiziqarli tashkil etish, ilg’or pedagogik texnologiyalardan va multimedia vositalaridan foydalanish, tinglovchilarni undaydigan, o’yantiradigan muammolarni ular oldiga qo’yish, talabchanlik, tinglovchilar bilan individual ishlash, erkin muloqot yuritishga, testlar, topshiriqlar va ilmiy izlanishga jalb qiluvchi ta’lim texnologiyalardan iborat.

TAQRIZCHILAR:

1. A.T.Jo’raev- BuxDU “Turizm” kafedrasida i.f.n., dost..
2. Ro'ziyeva D.I. - BuxMTI, “Menejment” kafedrasida, i.f.n., dost..

Shartli belgilar:

	Qoidalar
	Topshiriqlar
	Savollar
	Testlar

USLUBIY KO’RSATMA:

Buxoro Davlat Universiteti “Turizm” kafedrasida yig’ilishida muhokama qilingan va tavsiya etilgan (9 - sonli bayonnoma, 26 may 2016 yil)

Buxoro Davlat Universiteti Ijtimoiy-iqtisodiy fakultet yig’ilishida muhokama qilingan va tavsiya etilgan (7 - sonli bayonnoma, 18 iyun 2016 yil)

Buxoro Davlat Universiteti o’quv-metodik kengash yig’ilishida muhokama qilingan va nashrga tavsiya etilgan (1 - sonli majlis bayonnoma, 6 sentyabr 2016 yil)

KIRISH

Xorij pedagogik tajribasini o'rganish va undan foydalanish ta'limning samaradorligini oshirish yo'llaridan biri hisoblanadi. Ta'lim haqidagi fan – edukologiya, bilim va ijtimoiy amaliyotning boshqa sohalari singari jahon tajribasini o'rganmasdan va o'zlashtirmasdan rivojlanishi mumkin emas. So'nggi yillarda butun dunyoda ta'lim sohasida olamshumul o'zgarishlar yuz berdi. Ular jahon ta'limiga ancha kuchli ta'sir ko'rsatdi, uning qarshisida yangilanish va rivojlanish uchun keng yo'l ochdi va imkoniyatlar yaratdi. Ta'lim ma'naviy tajriba almashish sohasiga, ijtimoiy, madaniy va siyosiy farqlarni saqlab qolgan holda umuminsoniy sivilizatsiyani shakllantirish negiziga aylandi.

Jahon ta'lim tizimi tinimsiz yangilanuvchi ijtimoiy institut sifatida namoyon bo'ladi. Ta'lim dasturlari va metodlarida o'z umrini yashab bo'lgan eski unsurlar o'ladi va ularning o'rnini zamonga mos yangi unsurlar egallaydi. Bu dialektik jarayonni tushunish ta'limga davr sinovidan o'tgan an'analarni saqlab qolgan va yangi samarali g'oyalarni amalga joriy etgan holda muttasil tuzatishlar kiritishni taqozo etuvchi taraqqiyotning muhim vositasi sifatida yondashish imkonini beradi.

O'zbekiston Respublikasida erishilgan savodxonlik darajasi bilan tom ma'noda faxrlansa arziydi. Holbuki, Prezidentimiz “Bugungi kunda katta umid, orzu maqsadlar bilan, vatanim taraqqiyotiga hissa qo'shaman, deb belini mahkam bog'lab maydonga chiqayotgan, mustaqil fikrlaydigan, zamonaviy bilim va kasb-hunarlarini puxta egalagan, azmu shijoatli yoshlarimizni har tomonlama qo'llab quvvatlash barchamizning nafaqat vazifamiz, balki burchimizga aylanishi kerak”¹, deb takidladilar.

Ushbu ko'rsatmalarni amalga oshirish nafaqat malakali, raqobatbardosh kadrlar tayyorlash bo'lib qolmasdan, balki keng doiradagi vazifalarni: barkamol avlod tarbiyalash, komil insonni shakllantirish, mamlakatda barqaror ijtimoiy siyosiy muhitni shakllantirish, jamiyatni demokratlashtirish, iqtisodiyotni bozor tamoyillari negizida boshqaruvchi zamonaviy mutaxassislarini yetkazib berishni nazarda tutadi.

Shu nuqtai nazardan ta'lim sohasida mavjud tajribaga, shu jumladan xorij tajribasiga yangicha ko'z bilan qarash, uni qayta anglab yetish, milliy ta'lim amaliyotida ilg'or g'oyalardan foydalanish yo'llarini topish ayniqsa dolzarb ahamiyat kasb etadi. Ta'lim sohasidagi murakkab muammolarning yechimlarini topish jahondagi barcha ta'lim tizimlarining kuch-g'ayratini birlashtirishni taqozo etadi. Kelajak ta'limi paradigmasini topish yo'lidagi izlanishlar uni birlashtirishning qudratli qo'shimcha omiliga aylanmoqda.

Ta'lim madaniyat fenomeni sifatida ochiqqligi bilan ajralib turadi va madaniyat muloqotiga tayyorlikni namoyon etadi. Bu boshqa mamlakatlarning ta'lim tizim bilan faol o'zaro aloqaga intilishda o'z ifodasini topadi. Buning natijasi o'laroq ta'lim sohasida rang-barang amaliyotlar vujudga keladi. Hozirgi zamon ta'limining rivojlanish jarayonini tavsiflovchi umumiy manzarani aniqlashga intilish jahonning turli mamlakatlari tajribasi o'rganilishiga olib keladi.

---

¹ Karimov I.A. 2014 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlari va 2015 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturlarning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining majlisidagi ma'ruzasi., Xalq so'zi gazetasi. 2015 yil 22 yanvar, № 14 (6197)

Fanning maqsad va vazifalari

Qadimgi donishmandlar haqiqat taqqoslaganda bilinadi, degan edilar. Shu ma'noda, turli pedagogik tizimlarni, o'tmish va hozirgi davr tajribasini taqqoslash ta'lim va tarbiyaning haqqoniylik darajasini aniqlash imkonini beradi. Xorij pedagogik tajribasi, xorijiy ta'lim va tarbiya nazariyalarini qiyosiy o'rganish o'z mamlakatidagi ta'lim tizimlarini takomillashtirish va yanada oqilona ta'lim tizimlarini yaratish uchun andoza bo'lib xizmat qilishi mumkin. "Jahon ta'lim tizimi" kursining **maqsadi** – ta'lim nazariyasi va amaliyotini rivojlantirish borasidagi xalqaro tajribani obyektiv o'rganish va qiyosiy tahlil qilish.

Bu fanda hozirgi zamon jamiyati talablariga javob beruvchi mustahkam metodologik baza hali yaratilganicha yo'q. Kursning **vazifalari** xorijda ta'lim va tarbiya sohasida yuz berayotgan jarayonlarni o'rganish, pedagogik hodisa va tendensiyalarning ijobiy va salbiy tomonlarini milliy pedagogika va ta'lim tizimining rivojlanishini takomillashtirish yo'lidagi izlanishlarning omili sifatida aniqlashdan iborat. Ayni paytda, bu kursning aniq belgilangan o'z **tadqiqot predmeti** mavjud, bu jahon mamlakatlarining ta'lim tizimlari.

Fan bo'yicha talabning bilimiga, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar

"Jahon ta'lim tizimi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- 1) fan bo'yicha har bir ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarni nazariy jihatlarini, rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimidagi davlat siyosatining asosiy mohiyati, mazmuni va xususiyatlarini o'rganish; rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimidagi huquqiy me'yoriy asoslarini **bilishi kerak**.
- 2) pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish sohasida, pedagogik mahoratni qo'llash va mustahkamlash sohasida, xalq pedagogikasining kelgusidagi istiqbollari, shaxslararo munosabatlarni o'rnata olish va psixologik bilimlar asosida boshqaruv qarorlarini qabul qilish bo'yicha **ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak**.
- 3) talabalar fanning mazmunidan kelib chiqqan holda har bir mavzuga tegishli bo'lgan adabiyotlardan foydalanish, amaliy mashg'ulotlarda kerakli ma'lumotlarni yig'ish, noananaviy usullarni takomillashtirilgan variantlarini ishlab chiqishni bilishi va **qo'llay olishi kerak**.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

O'quv jarayoni bilan bog'liq ta'lim sifatini belgilovchi holatlar quyidagilar: yuqori ilmiy-pedagogik darajada dars berish, muammoli ma'ruzalar o'qish, darslarni savol-javob tarzida qiziqarli tashkil qilish, ilg'or pedagogik texnologiyalardan va multimedia vositalaridan foydalanish, tinglovchilarni undaydigan, o'ylantiradigan muammolarni ular oldiga qo'yish, talabchanlik, tinglovchilar bilan individual ishlash, erkin muloqot yuritishga, ilmiy izlanishga jalb qilish.

**1-mavzu:
Jahon ta'lim
tizimini
rivojlanishida
xalqaro tashkilotlar
va ularning
faoliyati.**

Reja:

- 1) “Jahon ta'lim tizimi” kursining maqsadi, predmeti va vazifalari
- 2) YuNESKOning ta'lim sohasini rivojlantirish borasidagi faoliyati.
- 3) YuNESEF, (XMT) vazifalari va talim-tarbiya jarayonlari yuksalishdagi o' rni.
- 4) AQSh “Tinchlik korpusi” va uning ta'lim sohasidagi faoliyati.

O'quv mashg'uloti jarayonida

“Aqliy hujum” usulidan foydalanib, doskadagi jadvalni to'ldiring!

“Jahon ta'lim tizimi” kursining maqsadi	“Jahon ta'lim tizimi” kursining predmeti	“Jahon ta'lim tizimi” kursining vazifalari

Testlarni yeching!

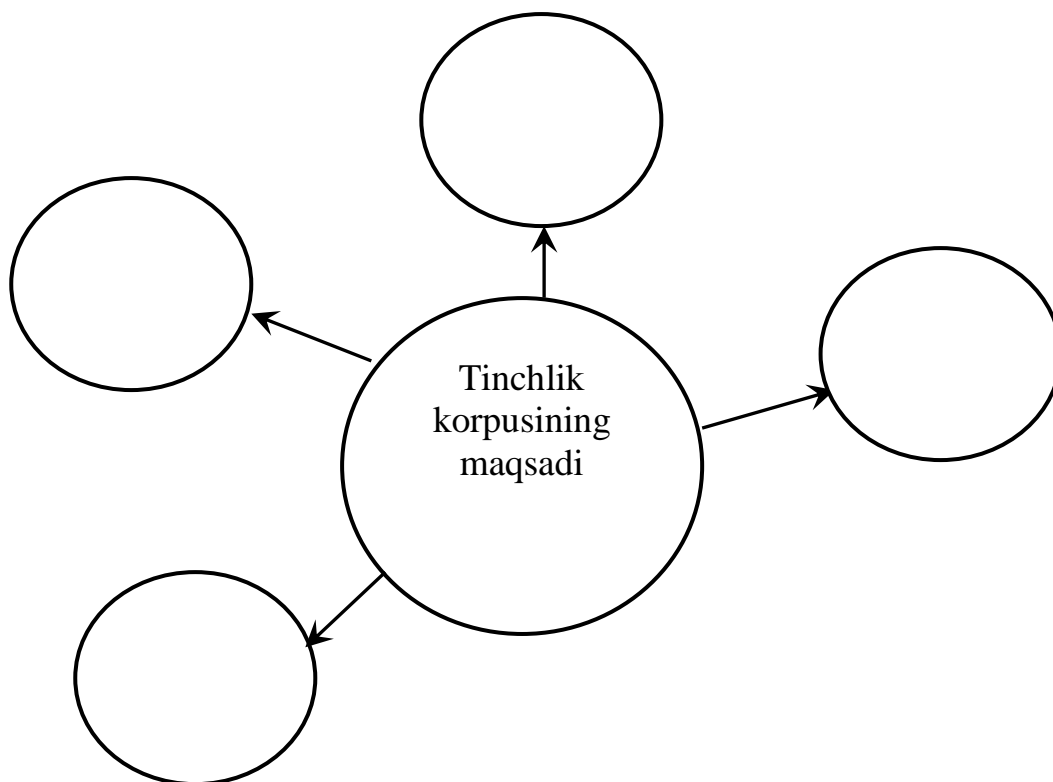
- 1) YUNESKO tashkilotning qarorgohi Fransiyaning Lion shahrida joylashganmi?
  - Ha
  - Yo'q
- 2) **“Kurer YUNESKO” jurnali 50 yildan oshibdiki, jahon mamlakatlarning _____ ta tilda nashr qilib tarqatiladi.**
- 3) YUNESKOda asosan quyidagi Ingiliz, Arab, Nemis, Ispan, Lotin, Xitoy, Rus, Fransuz tillar joriy etilgan.
To'g'ri javoblarni maxsus joyga belgilang !
- 4) **O'zbekiston Birlashgan Millatlar Tashkilotiga qachon a'zo bo'ldi?**
  - A. 1991 yil 12 mayda
  - B. 1992 yil 2 martda
  - C. 1993 yil 5 iyunda
  - D. 1994 yil 18 mayda

5) Xalqaro mehnat tashkilotining qudratli o'quv markazi Italiyaning qaysi shahrida joylashgan?

- A. Rim
- B. Milan
- C. Turin
- D. Bari

Chizmadagi bo'sh doiralarni to'ldiring!

“BBB”, (B – bilardim; B – bilmoqchiman; B – bilib oldim) jadvalini to'ldirish taklif etiladi!

B – bilardim	B – bilmoqchiman	B – bilib oldim

**2-mavzu:
Mustaqil
O'zbekistonda
ta'lim
tizimining
rivojlanishi**

Reja:

Ta'lim jarayonining mohiyati vazifasi va maqsadi.

O'zbekistonda ta'limni isloh qilish tamoyillari.

Mamlakatimizda umumta'limning moliyalashtirish istiqbollari.

O'quv mashg'uloti jarayonida

“Aqliy hujum” usulidan foydalanib, doskadagi jadvalni to'ldiring!

Ta'lim jarayonining mohiyati	Ta'lim jarayonining vazifasi	Ta'lim jarayonining maqsadi

Guruhga kichik uchta guruhga bo'linib, berilgan variantlardan biriga klaster tuzish taklif etiladi

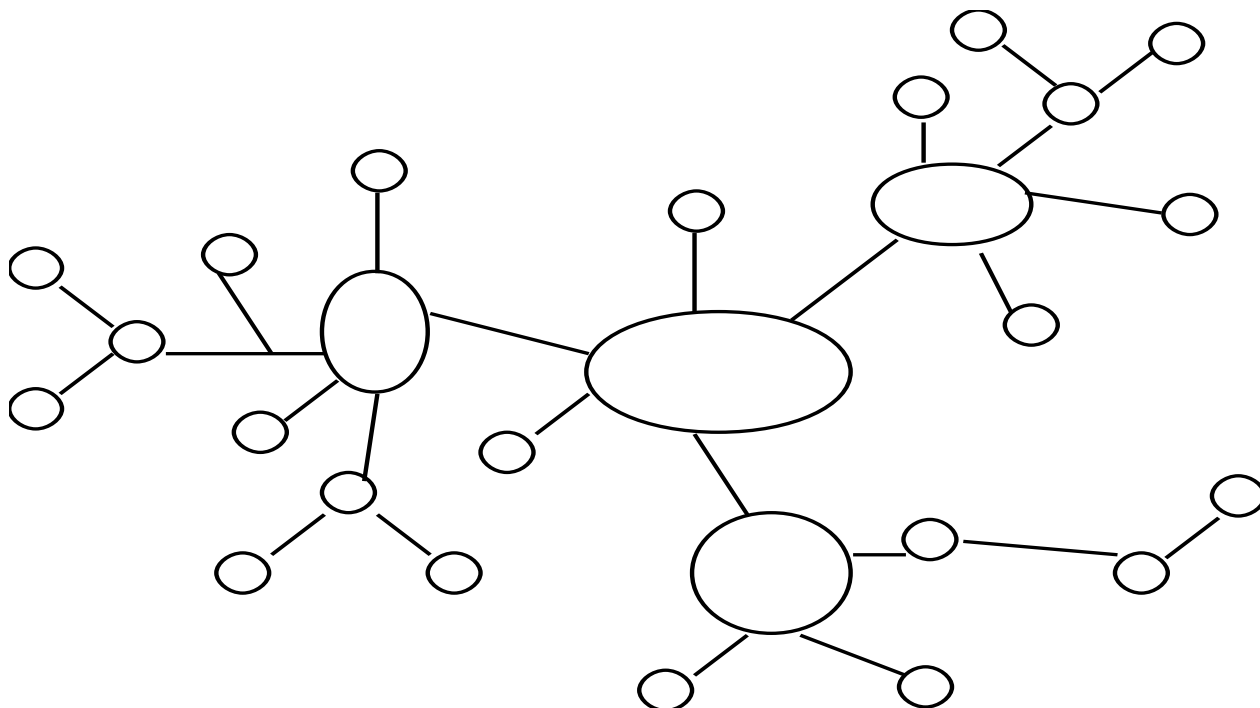
1. Ta'lim tizimining rivojlanish bosqichlari.
2. Ta'lim tizimi elementlari, maqsadi vazifalari.
3. Mamlakatimizda umumta'lim maktablarining moliyalashtirish istiqbollari mavzusida klaster tuzing.

Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G'oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to'xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to'xtatmang. Agarda aqlingizda g'oyalar kelishi birdan to'xtasa, u holda qachonki yangi g'oyalar kelmaguncha qog'ozga rasm chizib turing.

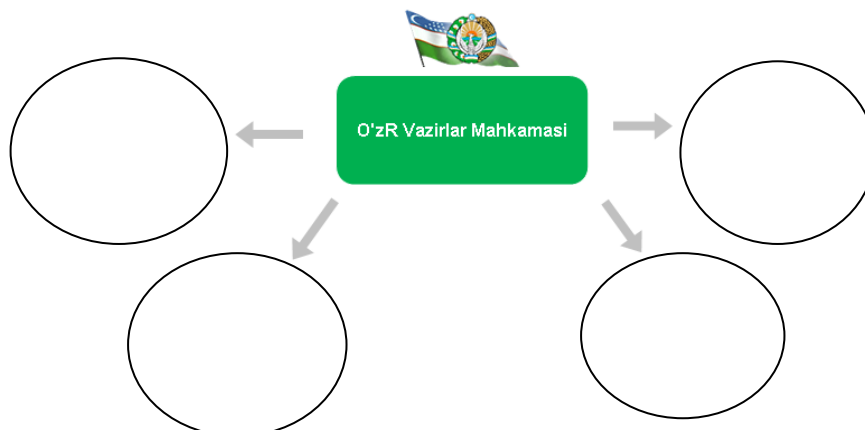
Klaster

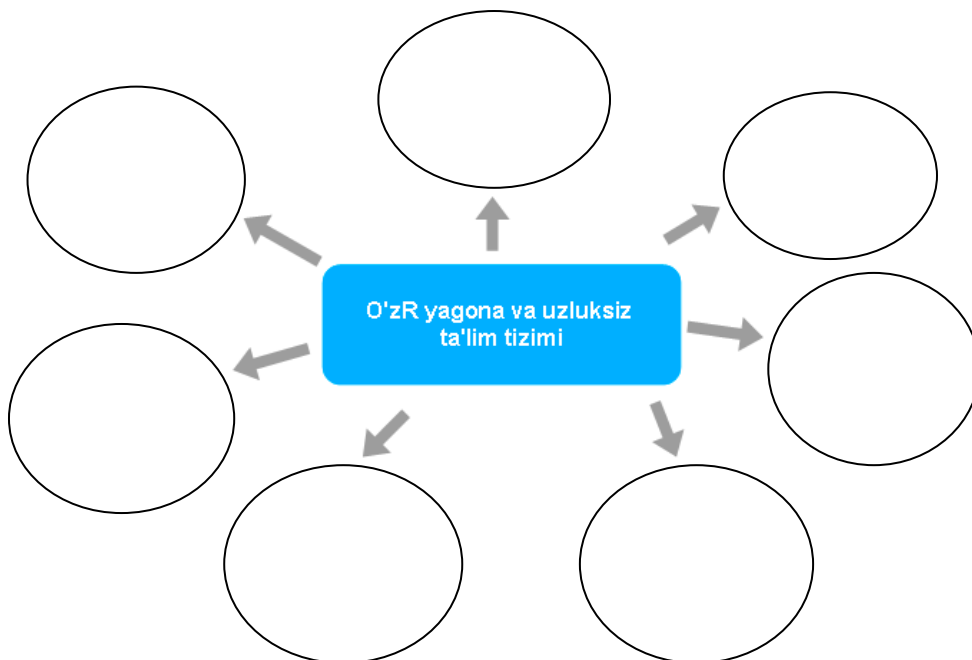
Mezonlar	Maksimal ball	Guruh faoliyatini natijalaini baholash		
Ma'lumotning to'raligi	1,0			
Ma'lumotning aniq chizmalari tarzida taqdim etilganligi	0,5			
Guruh ishtirokchilarining faolligi (to'ldirish, savollar va javoblar berish)	0,5			
Ballarning maksimal hajmi	2,0			

Chizmadagi bo'sh doiralarni to'ldiring!

**3-mavzu:
Jahon
mamlakatlari
ta'limi
taraqqiyotining
ayrim masalalari**

Reja:

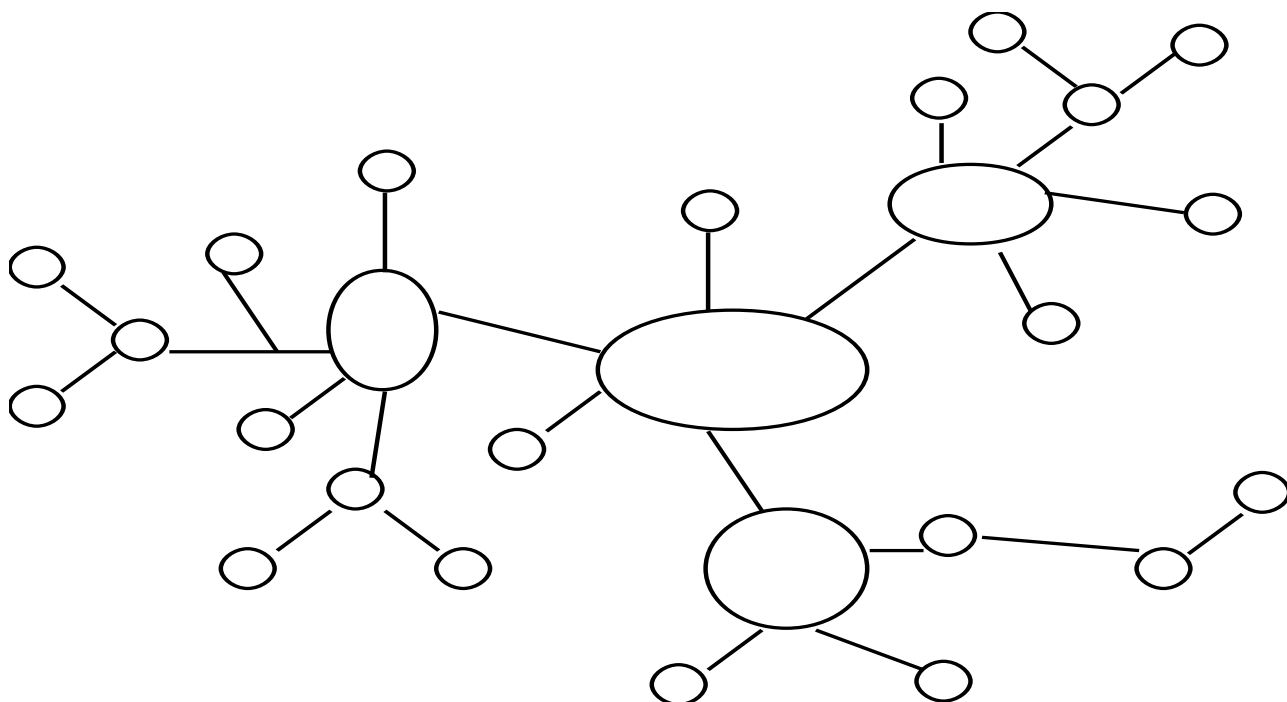
1. Ta'limni isloh qilishda o'quv dasturlarining ahamiyati.
2. Jahon mamlakatlarida ta'limni integratsiyalashtirish va kasbga yo'naltirish masalalari.
3. Ta'limni differentsiyalashtirish muammolari va maxsus maktablar faoliyati.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Guruhni to'rtta kichik guruhga bo'lib, klaster tuzish taklif etiladi. Klasterga o'rganilayotgan jahon mamlakatlari ta'limi taraqqiyotining ayrim masalalari mavzusiga aloqador termin va tushunchalar kiritiladi.

differentsiyalashtirish
integratsiyalashtirish
Ta'limni isloh qilish
tabaqalashtirish

Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G`oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to`xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to`xtatmang. Agarda aqlingizda g`oyalar kelishi birdan to`xtasa, u holda qachonki yangi g`oyalar kelmaguncha qog`ozga rasm chizib turing.

“Aqliy hujum” usulidan foydalanib, doskadagi jadvalni to’ldiring!

Ta’limni isloh qilishda o’quv dasturlarining ahamiyati.	Jahon mamlakatlarida ta’limni integratsiyalashtirish va kasbga yo’naltirish masalalari.	Ta’limni differensiyalashtirish muammolari va maxsus maktablar faoliyati.

Mavzuni mustahkamlash uchun o'quv topshiriq:

Insert texnikasi uchun vazifa: . Gomogenlar , Yarim gomogen, Gegeron

Insert texnikasidan foydalanish qoidasi

Insert texnikasi

Insert – bu o'quv jarayonida o'z anglashini faol kuzatish uchun talabalarga imkoniyat beradigan kuchli vositadir, chunki shunday hollar borki, odam matni oxirigacha o'qib, u yerda nima yozilganligini eslab qolmasligi mumkin. Bu esa nima o'qiyotganini tushunmay, o'qish jarayonida faol bo'lishga qatnashmaydigan hollarning misolidir.

Insert – bu matn bilan ishlanganda faollikni qo'llab– quvvatlash uchun kuchli vositadir. Talaba matn bilan ishlaganda faollikni qo'llab–quvvatlash uchun kuchli vositadir.

Talaba matn bilan ishlayotganda bir qator belgilarni qo'yib boradi ular esa quyidagi ma'nolarni bildiradi:

- V – bilganlarimni tasdiqlaydi
- + - yangi axborot
- - bilganlarimga zid keladi
- ? – meni o'ylantirib qo'ydi.

O`z-o`zini nazorat qilish uchun savollar

1. Rivojlangan mamlakatlarda pedagogik tadqiqotlar qanday amalga oshirilmoqda?
2. AQShda “Bosh yangi bazis” tamoyili ta'lim tizimining qaysi bosqichiga tegishli edi va bunda qanday vazifalar bajarildi?
3. Ikkinchi jahon urushidan keyin rivojlangan mamalakatlar ta'lim tizimida qanday o`zgarishlar yuz berdi?

**4-mavzu:
Osiyo
mamlakatlarida
ta'lim-tarbiya
jarayonining o'ziga
xos xususiyatlari**

Reja:

1. Yaponiya ta'lim tizimi va uning tarkibi.
2. Boshlang'ich, o'rta ta'lim jarayonini tashkil qilish mazmuni.
3. O'rta maxsus va hunar-texnika ta'limi.
4. Yaponiyada maktab siyosatining asosiy yo'nalishlari.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Talabalar faoliyatini baholash mezonlari.

86 – 100 %	2 ball	«a'lo»
71 – 85 %	1,7 ball	«yaxshi»
55 – 70 %	1,4 ball	«qoniqarli»

Baholash mezonlari jadvali

F.I.O.	Baho	Mezonlar			
		Bilim	faollik	Takliflar	Jami ball
	Ballar	0,8	0,6	0,6	2
	%	40	30	30	100

«Tezkor-so'rov» savollari

1. Yaponiya ta'lim tizimi va uning tarkibini izohlang.
2. Boshlang'ich, o'rta ta'lim deganda nimani tushinasiz?
3. O'rta maxsus va hunar-texnika ta'limining mazmunini yoritib bering!

T-sxema jadvalini to'ldiring

Yapon ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlari nimada?	O'zbekiston ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlari nimada?

«T - sxema» texnikasi qoidasi

- bu texnologiya murakkab, ko'p tarmoqli, mumkin qadar muammo xarakteridagi mavzularni o'rganishga qaratilgan; bunda ularning har biri alohida nuqtalardan muhokama etiladi. Masalan ijobiy va salbiy tomonlari, afzallik va kamchiliklari, bir g'oyaning ikki tomoni, foyda va zararlari;

- tanqidiy, tahliliy, aniq mantiqiy fikrlash muvaffaqiyati rivojlantirishiga hamda o'z g'oyalari, fikrlarini yozma va og'zaki shaklda ixcham bayon etish, himoya qilishga imkon yaratadi;

- ma'ruza yakunida qo'llaniladi;

T-sxema qonun-qoidalari bilan tanishib chiqadi.
Yakka tarkibda yoki juft-juft bo'lib T-sxemani to'ldiradi

O'z g'oyalarini yozma ravishda o'ng va chap taraflarida yozib chiqadilar. g'oyalar qarama-qarshi bo'lishi mumkin.

Sxemadagi g'oyalar taqqoslanishi va yakka tartibda, juft-juft holda yoki kichik guruhlarda to'ldirilishi mumkin.

Har bir tinglovchi o'z fikrini erkin holda to'liq bayon etishi mumkin.

«Yaponiya ta'lim tizimi o'rganish» bo'yicha FSMU texnologiyasini bajaring

FSMU texnologiyasi qoidasi

FSMU texnologiyasi

Ushbu texnologiya tinglovchilarni o'z fikrini himoya qilishga, erkin fikrlash va o'z fikrini boshqalarga o'tkazishga, ochiq holda bahslashishga, egallangan bilimlarni tahlil qilishga, qay darajada egallaganliklarini baholashga hamda tinglovchilarni bahslashish madaniyatiga o'rgatadi.

(F) – Fikringizni bayon eting.

(S) – Fikringiz bayoniga biron sabab ko'rsating.

(M) – Ko'rsatilgan sababni tushuntiruvchi misol keltiring.

(U) – Fikringizni umumlashtiring.

**5–mavzu:
Xitoy va Arab
mamlakatlarida
maktab
siyosatining asosiy
yo'nalishlari**

Reja:

- 1.Xitoy ta'lim tizimi va uning o'ziga xos xususiyatlari.
- 2.Arab mamlakatlarida maktab siyosatining asosiy yo'nalishlari.
- 3.Xitoy va Arab mamlakatlarida maktablarning tabaqalashuvi va xususiylashtirish.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Testlarni yeching!

- 1) Xitoy Xalq Respublikasining “Majburiy ta’lim to’g’risida”gi Qonunga muvofiq necha yillik ta’lim davlat tomonidan majburiydir?
  - A. 10yillik
  - B. 9 yillik
  - C. 8 yillik
  - D. 11 yillik
- 2) Qaysi faylasuf Xitoy jamiyati shakllanishining asoschisi bo’lib hisoblanadi?
  - A. Konfutsiy
  - B. Suqrot
  - C. Buqrot
  - D. Gippokrat
- 3) Xitoy xalq respublikasida “O’qituvchilar kuni” qaysi sanada nishonlanadi?
  - A. 1-sentabr
  - B. 1-oktabr
  - C. 10-sentabr
  - D. 10-oktabr
- 4) Xitoy xalq respublikasida o’quv yili qaysi oydan boshlanadi?
  - A. Sentabr
  - B. Avgust
  - C. Oktabr
  - D. Mart
- 5) Xitoy oliy ta’lim tizimida talabalar bilimini baholash uchun qanday tizimdan foydalaniladi?
  - A. Kredit
  - B. Dual
  - C. Grant
  - D. Moodle

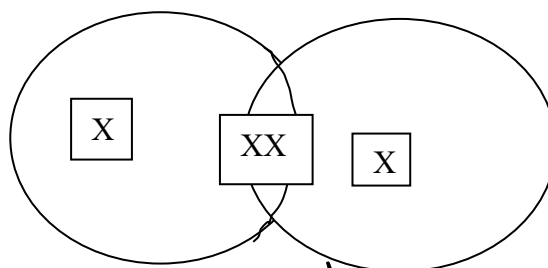
Quyida berilgan jadvalni to'ldiring!

Xitoyda boshlang'ich ta'lim sinfgacha...	
Arab mamlakatlarida maktab siyosatining asosiy yo'nalishlari	
Arab mamlakatlarida maktab siyosatining asosiy yo'nalishlari	
Arab va Xitoy ta'lim tizimidagi o'xshash jihatlar	

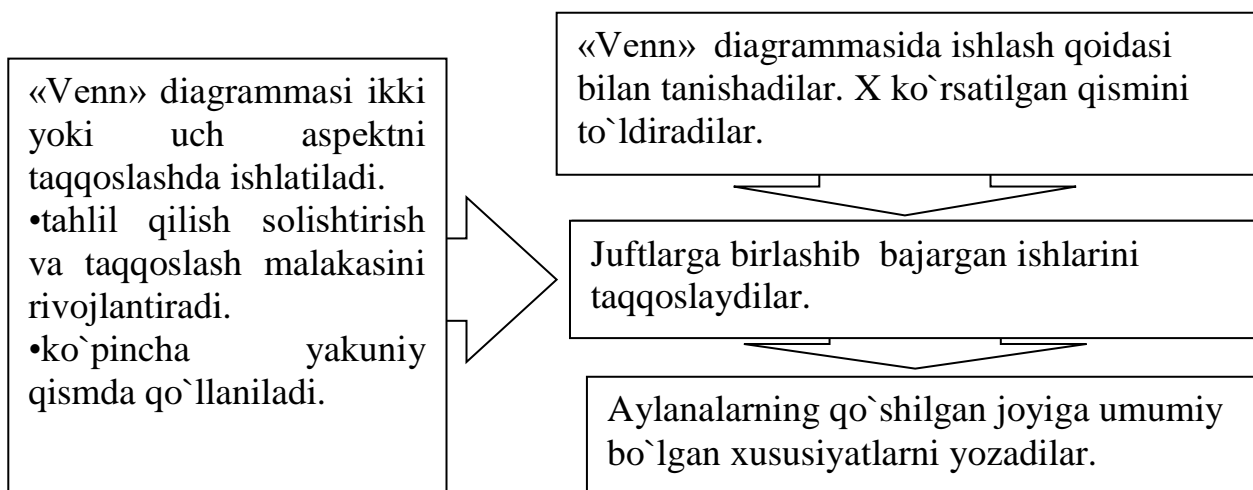

Bilimlarni sinash uchun topshiriq

Arabiston va Xitoydagi ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlarini taqqoslang.

«Venn» diagrammasi bilan ishlash ketma-ketligi

**6–mavzu:
Turkiyada ta'lim
siyosatining olib
borilishi**

Reja:

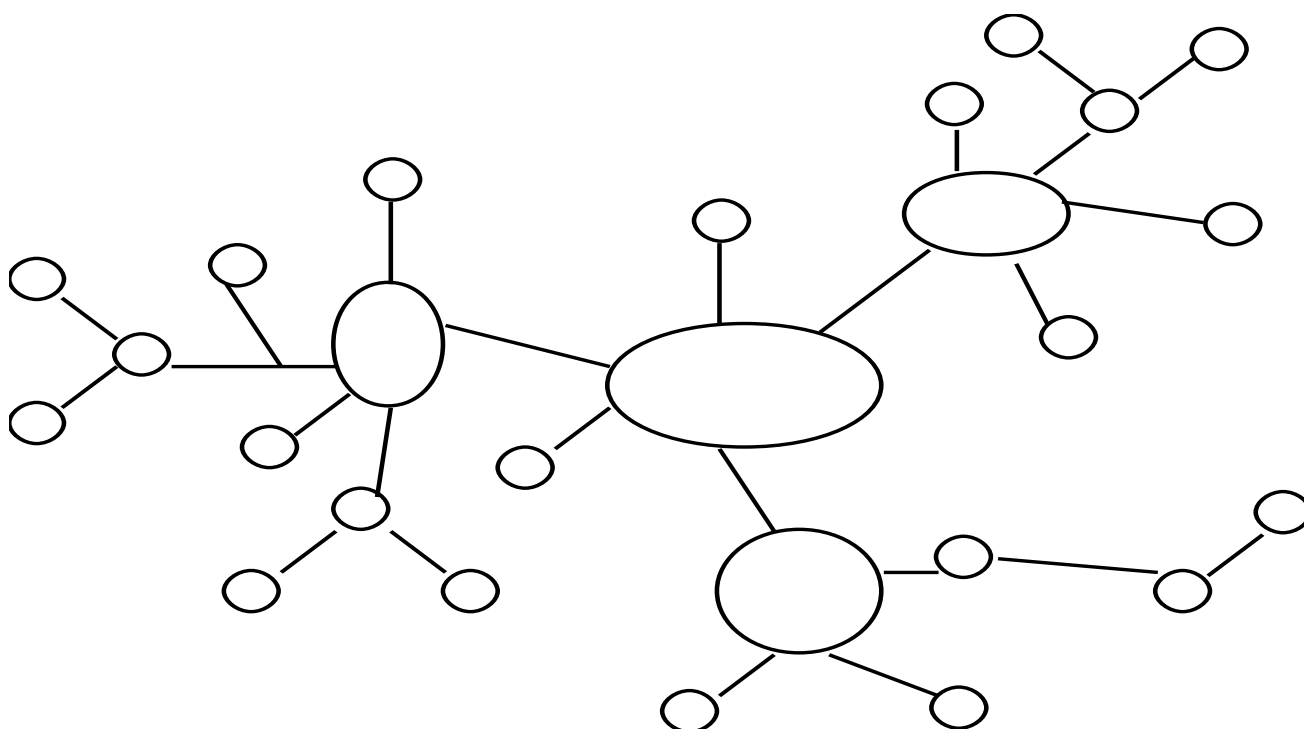
1. Turkiya ta'lim tizimining mamlakat Konstitutsiyasida ifodalanishi.
2. Turkiya ta'lim tizimi va uning turlari.
3. Turkiyada maktabgacha ta'lim, Boshlang'ich ta'lim, o'рта maktab, litseylari va ularda ta'lim dasturlarining bajarilishi.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Guruh talabalaridan Turkiyadagi litsey turlari haqida klaster tuzish taklif etiladi

Klaster

Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G`oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to`xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to`xtatmang. Agarda aqlingizda g`oyalar kelishi birdan to`xtasa, u holda qachonki yangi g`oyalar kelmaguncha qog`ozga rasm chizib turing.

“BBB”, (B – bilardim; B – bilmoqchiman; B – bilib oldim) jadvalini to’ldirish taklif etiladi!

B – bilardim	B – bilmoqchiman	B – bilib oldim

**7- mavzu:
Hindiston va
Malayziyada ta'lim
tizimi**

Reja:

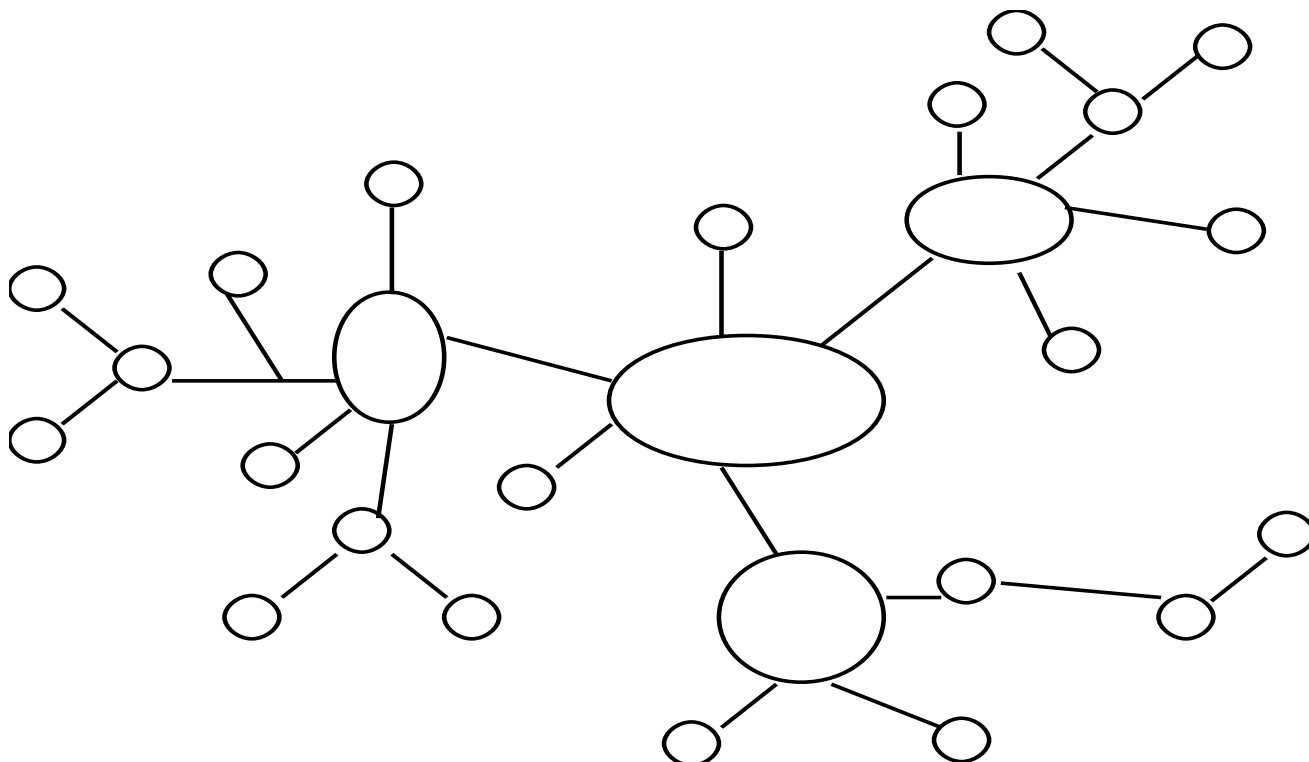
1. Hindiston ta'lim tarbiya jarayonlarining o'ziga xos xususiyatlari.
2. Malayziyada ta'lim tizimi.
3. Maktablarni tabaqalashtirish va xususiylashtirish: ixtisoslashgan “Tajriba maktablari”, “Ochiq maktablar”, “Darajalangan maktablari”, “Cherkov maktablari”.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Guruh talabalaridan Malayziyadagi maktab turlari haqida klaster tuzish taklif etiladi

Darajalangan
G`ayri oddiy
Qishki sinflar
Cherkov

Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G`oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to`xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to`xtatmang. Agarda aqlingizda g`oyalar kelishi birdan to`xtasa, u holda qachonki yangi g`oyalar kelmaguncha qog`ozga rasm chizib turing.

Testlarni yeching!

1) Malayziyada baholash tizimi qanday yo`l bilan amalga oshiriladi?

- A. Harflar
- B. nuqta va vergul
- C. Alphabet
- D. son va harf

2) Malayziyada o`quv yili qaysi oydan boshlanadi?

- A. Oktabr o`rtalaridan
- B. Dekabr oyidan
- C. Yanvar oyidan
- D. Fevral o`rtalaridan

3) Malayziyada oliy o`quv yurtlariga kirish qanday natijaga bog`liq bo`ladi?

- A. STPM
- B. SPR
- C. STP
- D. SMRP

4) Hindistonda boshlang`ich ta`lim nechi yilni tashkil etadi?

- A. 5 yil
- B. 6 yil
- C. 7 yil
- D. 8 yil

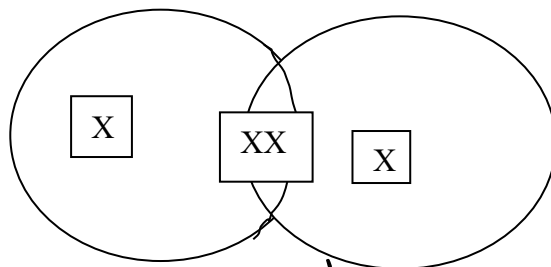
5) Gurukul maktabi qaysi davlatda joriy qilingan?

- A. Italiyada
- B. Malayziyada
- C. Germaniyada
- D. Hindistonda

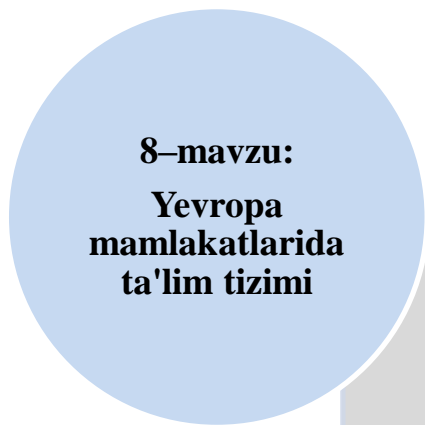
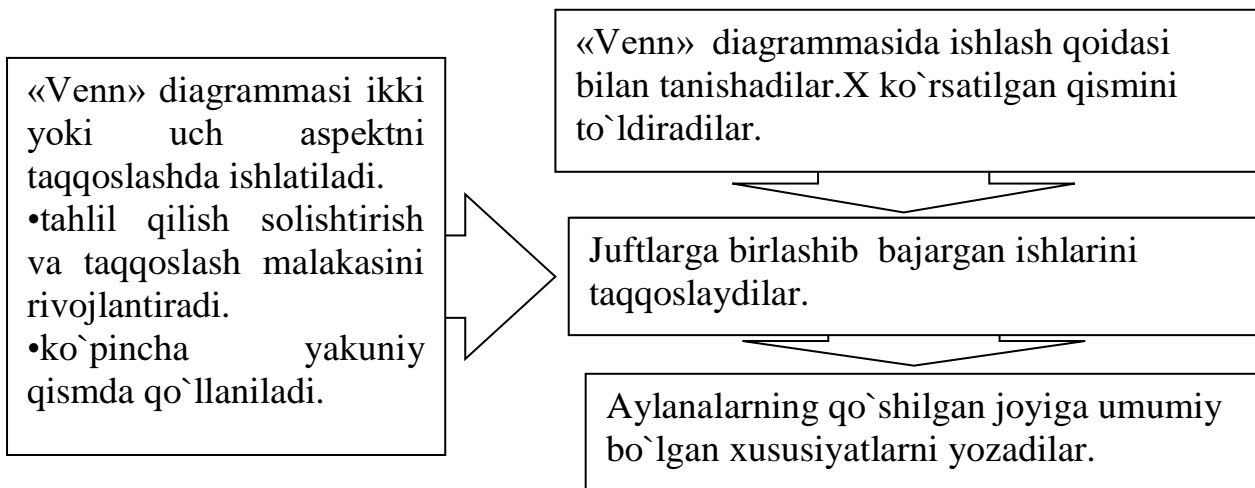
Bilimlarni sinash uchun topshiriq

Hindiston va Malayziyadagi ta`lim tizimining o`ziga xos xususiyatlarini taqqoslang

«Venn» diagrammasi bilan ishlash ketma-ketligi

8-mavzu: Yevropa mamlakatlarida ta'lim tizimi

Reja:

1. Yevropa mamlakatlarida uzluksiz ta'lim tizimi.
2. Ta'lim tizimining tuzilishi: Maktabgacha tarbiya, umum o`rta ta'lim, to`liq o`rta maktab.
3. Oliy ta'lim: Universitetlar va insitutlar tuzilishi va printsiplari.

O`quv mashg`uloti jarayonida

“Aqliy hujum” usulidan foydalanib, doskadagi jadvalni to`ldiring!

Magistratura bu...	Bakalavriyat bu....	Doktarantura bu.....

“SWOT - tahlil” jadvalda Yevropa mamlakatlari uzluksiz ta'lim tizimini yoriting!

S	W
O	T

SWOT – tahlil qoidasi

SWOT – tahlil muvaffaqiyatini tashkillashtirishiga bog`liq bo`lmay, balki muhokamaning natijalari kelgusidagi aniq taklif va loyihalarni ishlab chiqishda hisobga olinishi mumkin.

“SWOT – tahlil” jadvalining nomi inglizcha so`zlarning bosh harflaridan tuzilgan:

Strengths – kuchli tomoni, tashkillashtirishning ichki manbalari mavjudligi nazarda tutiladi;

Weakness – kuchsiz tomoni yoki ichki muammolarning mavjudligi;

Opportunities – tashkillashtirishdan tashqarida rivojlanish uchun mavjud, imkoniyatlar;

Threats – tashqi muhitda tashkillashtirishni muvaffaqiyatiga ta'sir etuvchi xavf-xatarlar.

“BBB”, (B – bilardim; B – bilmoqchiman; B – bilib oldim) jadvalini to'ldirish taklif etiladi!

B – bilardim	B – bilmoqchiman	B – bilib oldim

**9–mavzu:
Yevropa
mamlakatlarida
ta'lim-tarbiya
masalalarining
olib borilishi va
qiyosiy tahlil**

Reja:

1. Yevropa mamlakatlarida ta'lim tizimini tashkil etishning asosiy printsiplari.
2. Yevropa mamlakatlarida xalq ta'limining qaror topishi va rivojlanishi.
3. Fransiyada ta'lim tizimi.
4. Angliya ta'lim tizimi.

O'quv mashg'uloti jarayonida

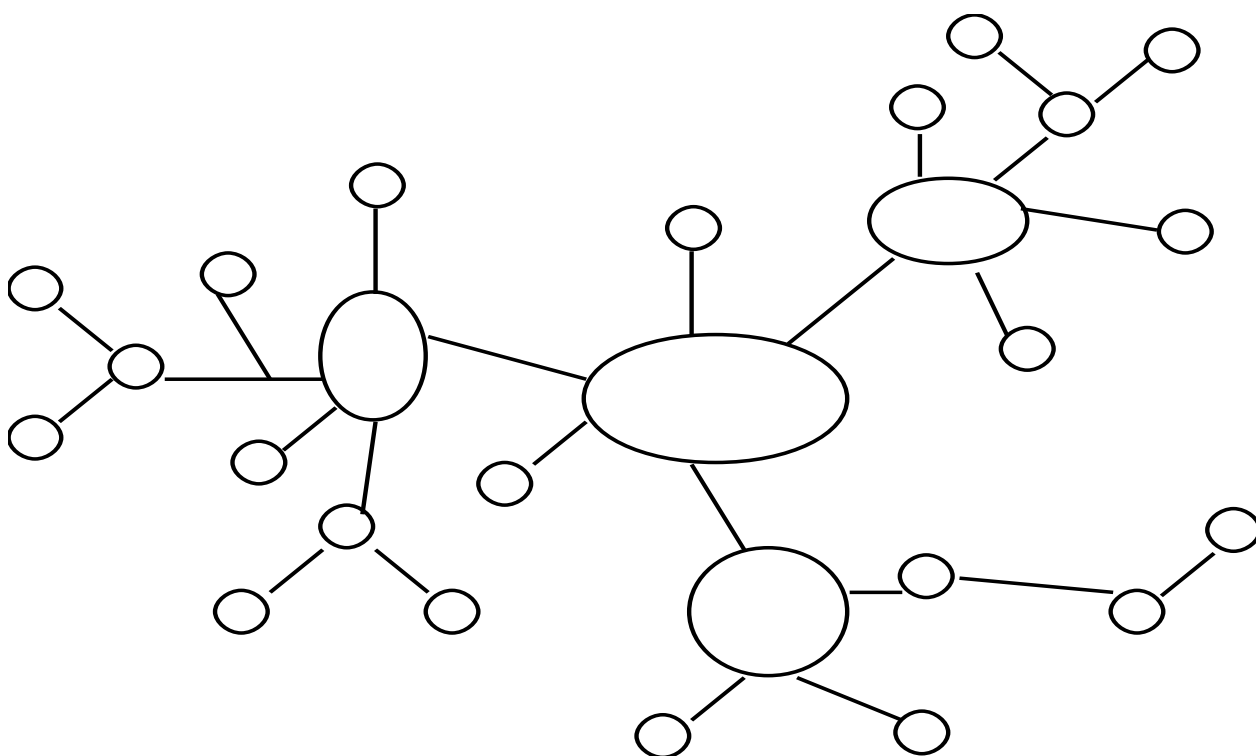

Guruh talabalaridan quyidagilar haqida klaster tuzish taklif etiladi

Fransiyada ta'lim tizimi

Angliya ta'lim tizimi

Klaster

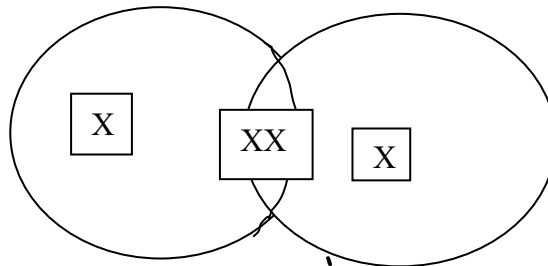
Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G`oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to`xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to`xtatmang. Agarda aqlingizda g`oyalar kelishi birdan to`xtasa, u holda qachonki yangi g`oyalar kelmaguncha qog`ozga rasm chizib turing.

Frantsiya va Angliya davlatlaridagi ta'lim tizimining o`ziga xos xususiyatlarini . «VENN» diagrammasi asosida taqqoslang. Farqli jihatlarini -X qismiga va o`xshash jihatlarini -XX qismiga yozib chiqing.

Bilimlarni sinash uchun topshiriq

«Venn» diagrammasi bilan ishlash ketma-ketligi

«Venn» diagrammasi ikki yoki uch aspektni taqqoslashda ishlatiladi.

- tahlil qilish solishtirish va taqqoslash malakasini rivojlantiradi.
- ko`pincha yakuniy qismda qo`llaniladi.

«Venn» diagrammasida ishlash qoidasi bilan tanishadilar. X ko`rsatilgan qismini to`ldiradilar.

Juftlarga birlashib bajargan ishlarini taqqoslaydilar.

Aylanalarning qo`shilgan joyiga umumiy bo`lgan xususiyatlarni yozadilar.

**10–mavzu:
Ayrim
rivojlangan
mamlakatlar
ta'lim tizimi**

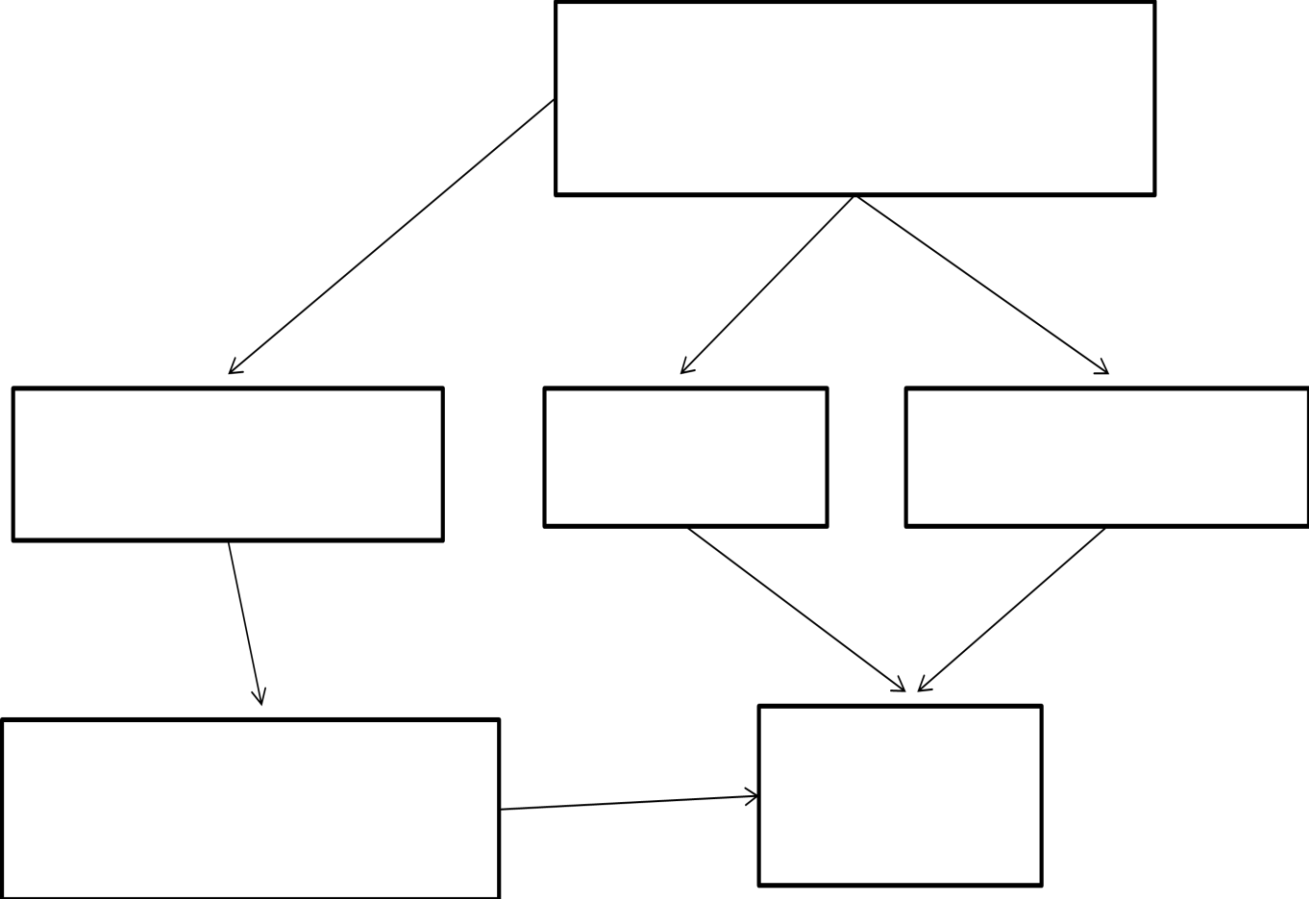
- Reja:**
1. Polsha ta'lim tizimi va uning tarkibi.
  2. Ruminiya ta'lim tizimi va uning tarkibi.
  2. Italiyada ta'lim tizimi.

O'quv mashg'uloti jarayonida

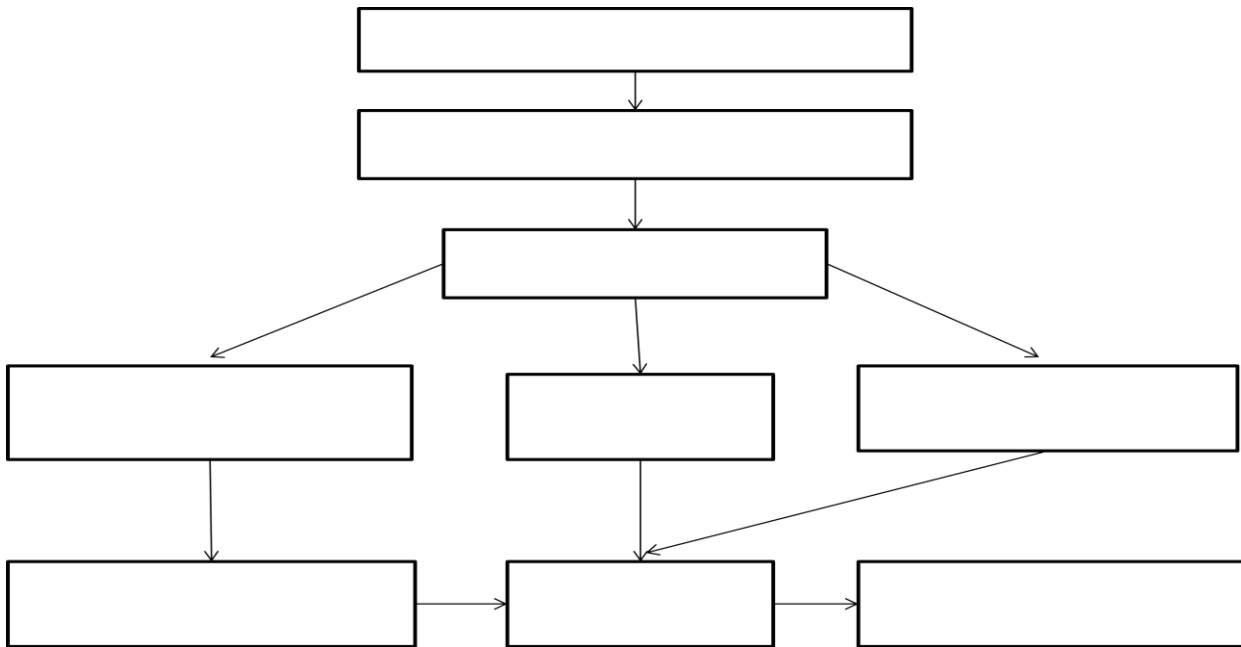

Chizmadagi bo'sh to'rtburchaklarni to'ldiring!

Polshaning 1999 yilgi reformadan oldingi ta'lim tizimi

Polshaning zamonaviy ta'lim tizimi

Testlarni yeching!

1) Polsha xususiy maktablarda dars soatlari soni va sharoitlarni kim belgilaydi?

- A. Ish beruvchi
- B. O'qituvchi
- C. Ota-onalar
- D. O'quvchilarning o'zlari

2) Polsha davlat maktablarida dars soatlari qonun bo'yicha haftasiga necha soatni tashkil etadi?

- A. 18 soat
- B. 20 soat
- C. 14 soat
- D. 26 soat

3) Italiyada litseylar qanday turlarga bo'linadi?

- A. Klassik, texnika, gumanitar, san'at litseylari
- B. Texnika, tillar, gumanitar litseylar
- C. Klassik, texnika, tillar, gumanitar, san'at litseylari
- D. Texnika, tillar, gumanitar, san'at litseylari

4) Italiya oliy ta'lim muassasalari nomi berilgan qatorni toping.

- A. Universitetlar, institutlar, akademiyalar
- B. Universitetlar, kollejlari, akademiyalar
- C. Universitetlar, texnik universitetlar, universitet kollejlari, akademiyalar
- D. Universitetlar, texnik universitetlar, gumanitar universitetlar

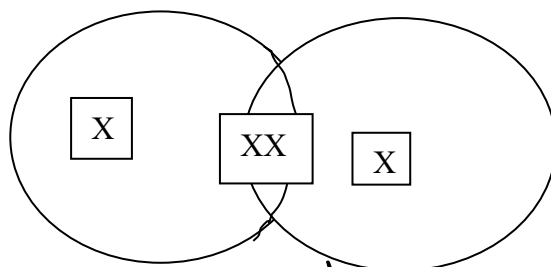
5) Italiyada nechta yirik kutubxonalar bor?

- A. 80 ta
- B. 150 ta
- C. 100 ta
- D. 120 ta

Italiya va Ruminiya davlatlaridagi ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlarini . «VENN» diagrammasi asosida taqqoslang. Farqli jihatlarini -X qismiga va o'xshash jihatlarini –XX qismiga yozib chiqing.

Bilimlarni sinash uchun topshiriq

«Venn» diagrammasi bilan ishlash ketma-ketligi

«Venn» diagramma ikki yoki uch aspektni taqqoslashda ishlatiladi.

- tahlil qilish solishtirish va taqqoslash malakasini rivojlantiradi.
- ko`pincha yakuniy qismda qo`llaniladi.

«Venn» diagrammasida ishlash qoidasi bilan tanishadilar.X ko`rsatilgan qismini to`ldiradilar.

Juftlarga birlashib bajargan ishlarini taqqoslaydilar.

Aylanalarning qo`shilgan joyiga umumiy bo`lgan xususiyatlarni yozadilar.

11-mavzu:
Ayrim rivojlangan mamlakatlarda ta'lim-tarbiya tizimi va qiyosiy tahlili

Reja:

1. AQSh ta'lim tizimi va uning tarkibi.
2. Buyuk Britaniya ta'lim tizimi va uning tarkibi.
2. Niderlandiya ta'limining ayrim masalalari.

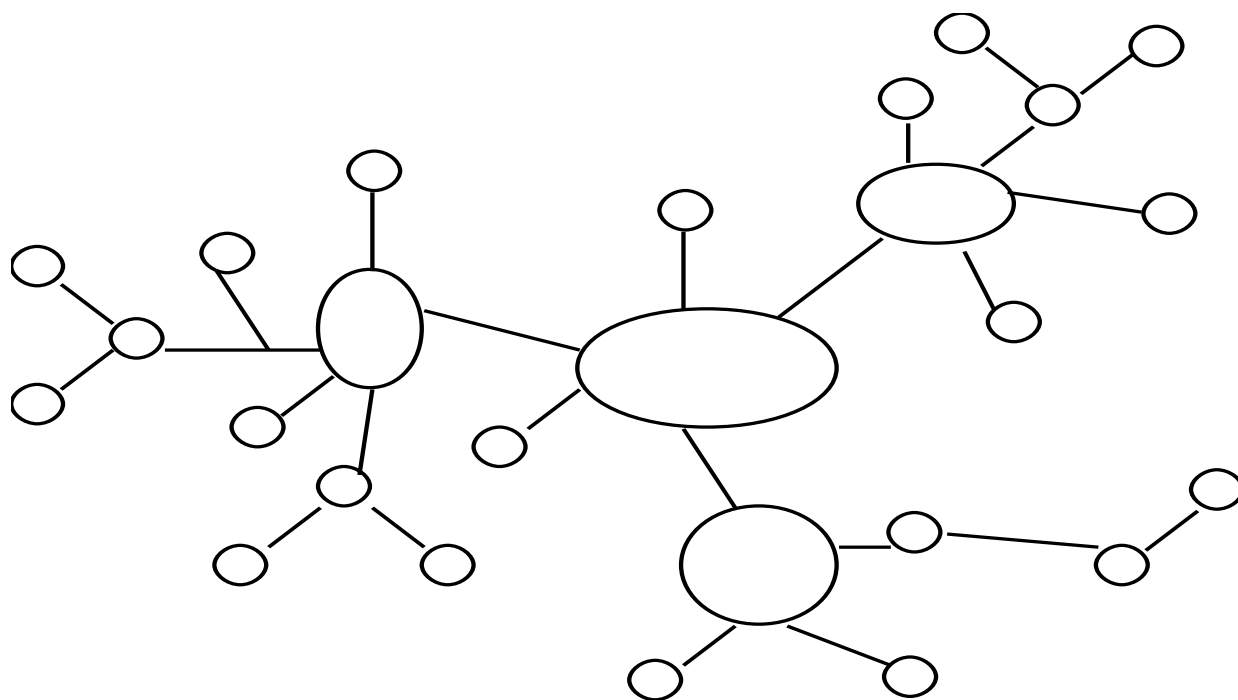
O'quv mashg'uloti jarayonida

Guruh talabalaridan quyidagilar haqida klaster tuzish taklif etiladi

AQSh ta'lim tizimi
Niderlandiya ta'lim tizimi
Buyuk Britaniya ta'lim tizimi

Klaster

Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G`oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to`xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to`xtatmang. Agarda aqlingizda g`oyalar kelishi birdan to`xtasa, u holda qachonki yangi g`oyalar kelmaguncha qog`ozga rasm chizib turing.

Testlarni yeching!

1) AQShda ta'lim tizimi –

- A. Maktabgacha ta'lim, boshlang`ich ta'lim, o`rta va oliy ta'lim.
- B. O`rta va oliy ta'lim.
- C. Oila ta'limi.
- D. To`g`ri javob yo`q

2) O`qitishning original modeli qaysi universitet tomonidan yaratilgan.

- A. Massachusset texnika universiteti
- B. Chikago universiteti
- C. Garvard universiteti
- D. Filadelfiya san`at universiteti

3) AQSh da oliy ta'lim tizimidagi birinchi ilmiy daraja.

- A. Magistr
- B. Doktor
- C. Professor
- D. Bakalavr

4) Niderlandiya maxsus maktablarida sog`lom,  kuchli,  nogiron,  aqilli,  aqli zaif,  bo`yi past, bo`yi baland, nuqsonga ega bolalar tarbiyalanadi.

To`g`ri javoblarni maxsus joyga belgilang !

5) Amerika maktablarida baholash tizimi qanday amalga oshiriladi.

- A. A – 5, S – 4, D – 3, G – 2.
- B. «5», «4», «3», «2».
- C. «a`lo», «yaxshi», «o`rta», «qoni-qarsiz».
- D. To`g`ri javob yo`q

“BBB”, (B – bilardim; B – bilmoqchiman;
B – bilib oldim) jadvalini to’ldirish taklif
etiladi!

B – bilardim	B – bilmoqchiman	B – bilib oldim

12–mavzu: Sharq mamlakatlarida ta’lim tizimi

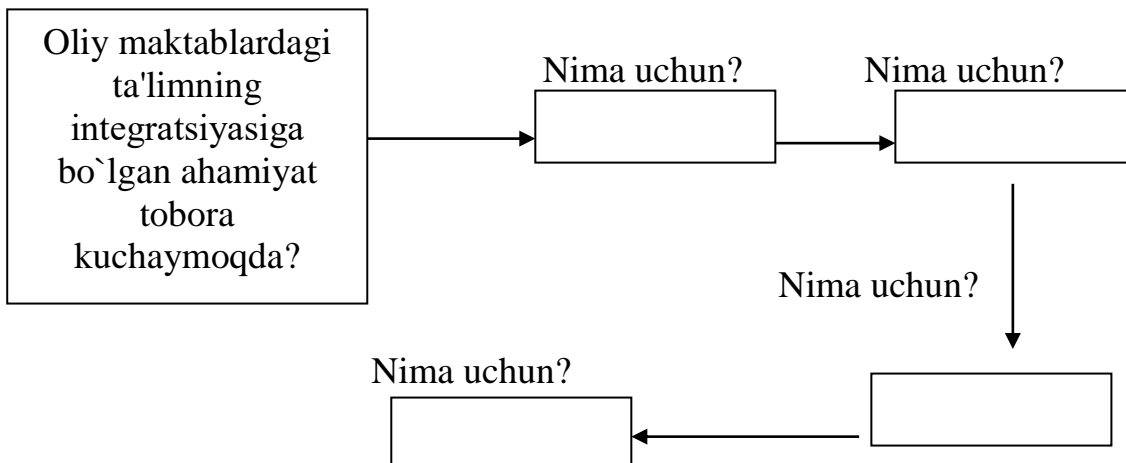
Reja:

1. Sharq mamlakatlarida uzluksiz ta’lim tizimi.
2. Ta’lim tizimining tuzilishi: Maktabgacha tarbiya, umum o’rta ta’lim, to’liq o’rta maktab.
3. Oliy ta’lim: Universitetlar va insitular tuzilishi va printsiplari.

O’quv mashg’uloti jarayonida

«Nima uchun?» texnikasidan foydalanib,
savolga javob bering!

“Nima uchun” sxemasini tuzish qoidasi

“Nima uchun” sxemasi-muammoning dastlabki sabablarini aniqlash bo`yicha fikrlar zanjiri.
Tizimli, ijodiy, tahliliy fikrlashni rivojlantiradi va faollashtiradi.

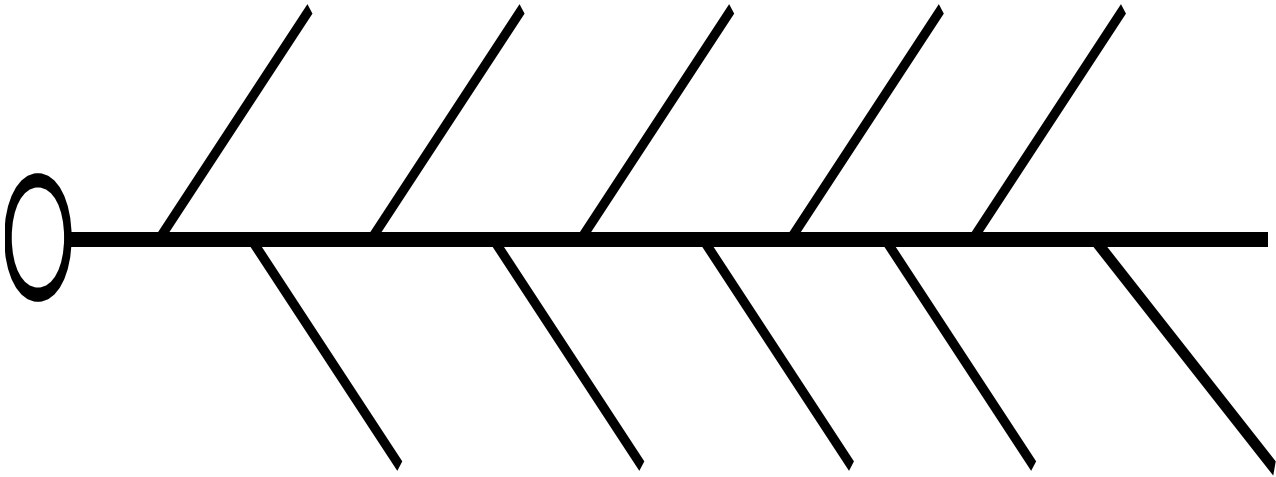
“Nima uchun” sxemasini tuzish qoidasi bilan tanishadilar. Alohida kichik guruhlarda muammoni ifodalaydilar. “Nima uchun” so`rog`ini beradilar va chizadilar, shu savolga javob yozadilar. Bu jarayon muammoning dastlabki sababi aniqlanmagunicha davom etadi.

Kichik guruhlar birlashadilar, taqqoslaydilar, o`zlarining chizmalarini to`ldiradilar. Umumiy chizmaga keltiradilar.

Ish natijalarining taqdimoti

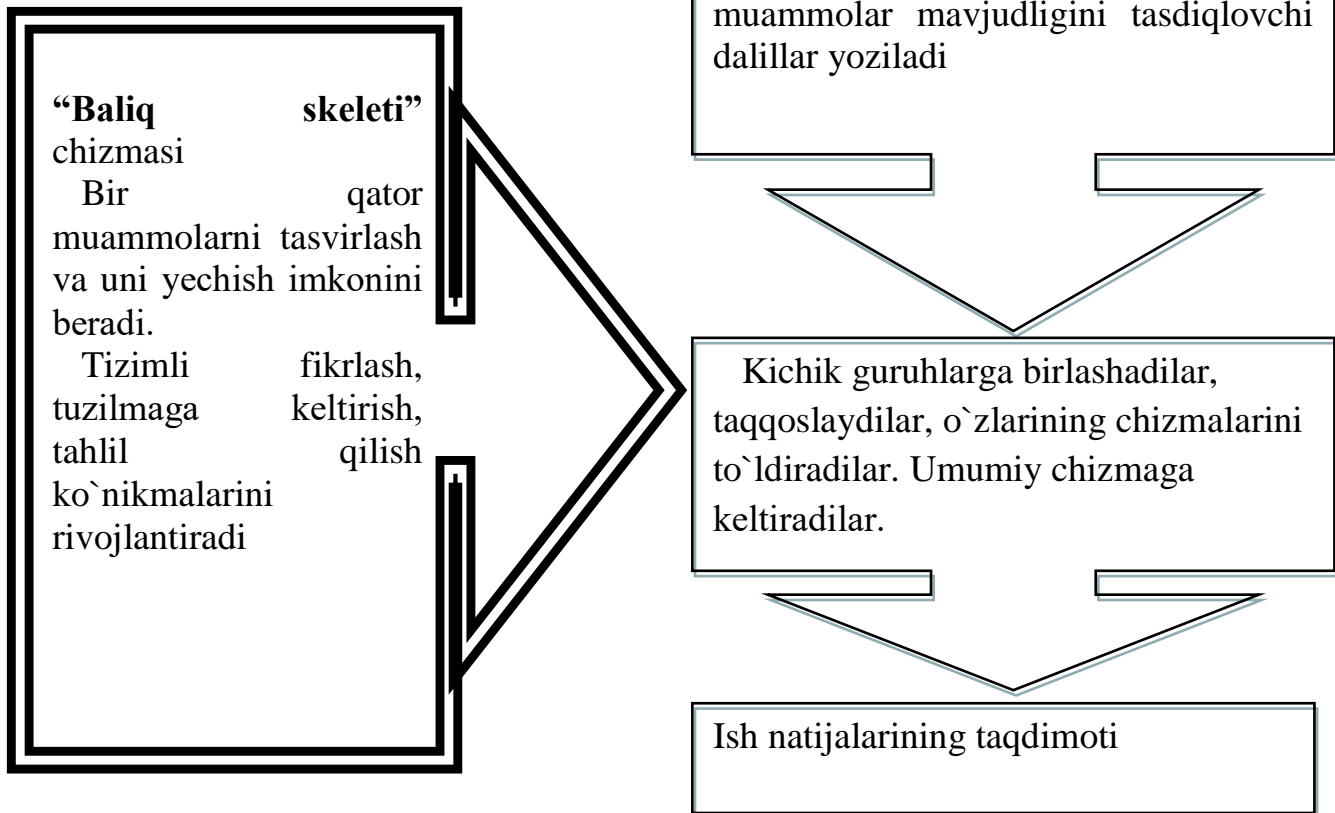

“Baliq skeleti” chizmasini Universitet va insitut tuzilishi bo'yicha to'ldirish taklif etiladi!

“Baliq skeleti” sxemasini tuzish qoidasi

“BBB”, (B – bilardim; B – bilmoqchiman; B – bilib oldim) jadvalini to’ldirish taklif etiladi!

B – bilardim	B – bilmoqchiman	B – bilib oldim

13–mavzu:
Sharq
mamlakatlarida
ta'lim islohotlari

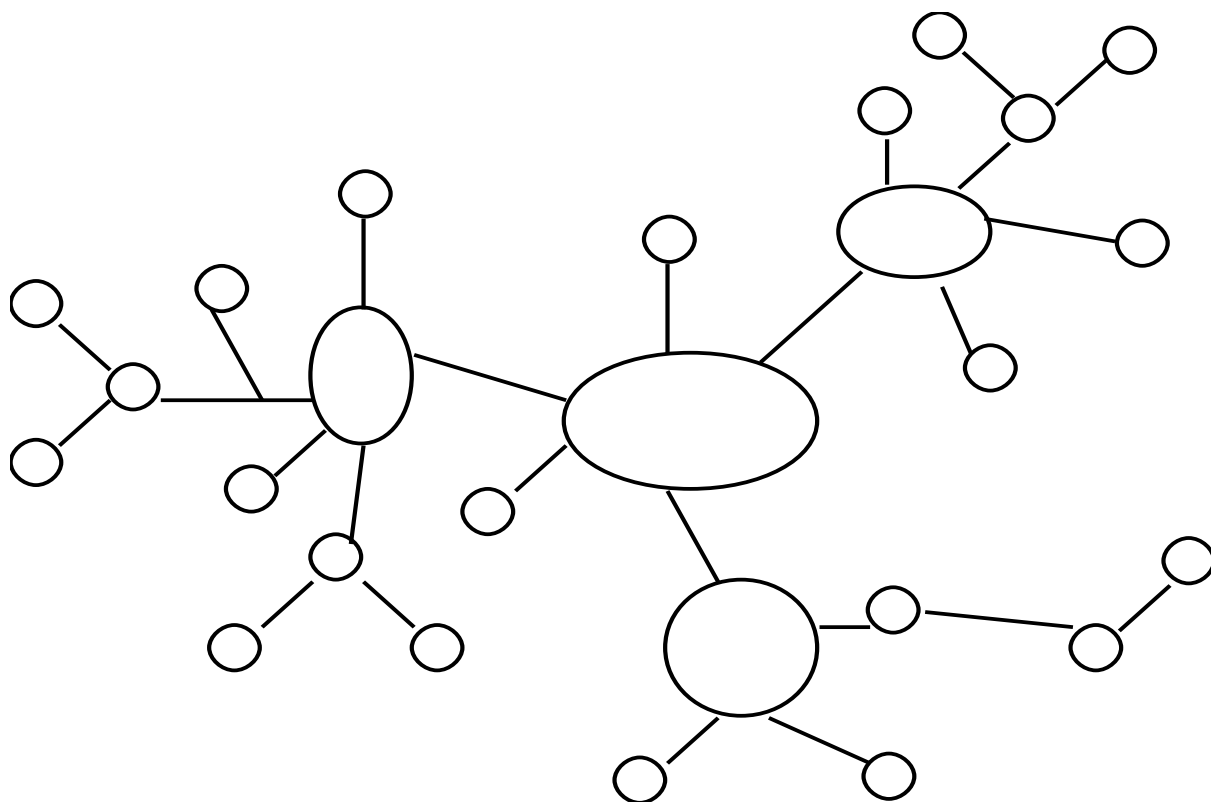
Reja:

1. Sharq mamlakatlarida ta'lim islohotlari.
2. Ta'lim tizimi, maktablar tiplari, o'qish muddatlari, o'quv rejalari va dasturlarini muvofiqlashtirish va takomillashtirish.
3. Kasb-kor faoliyatiga tayyorgarlik.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Guruh talabalaridan maktablar tiplari haqida klaster tuzish taklif etiladi

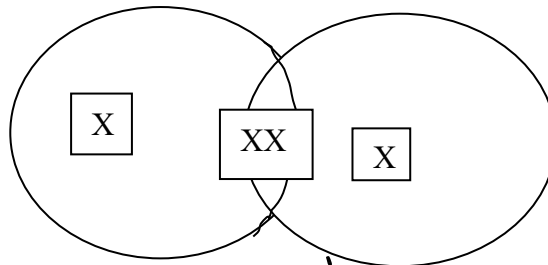
Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G`oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to`xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to`xtatmang. Agarda aqlingizda g`oyalar kelishi birdan to`xtasa, u holda qachonki yangi g`oyalar kelmaguncha qog`ozga rasm chizib turing.

O`quv dasturlari va ishchi dasturlarini o`ziga xos xususiyatlarini . «VENN» diagrammasi asosida taqqoslang. Farqli jihatlarini -X qismiga va o`xshash jihatlarini -XX qismiga yozib chiqing.

Bilimlarni sinash uchun topshiriq

«Venn» diagrammasi bilan ishlash ketma-ketligi

«Venn» diagrammasi ikki yoki uch aspektni taqqoslashda ishlatiladi.

- tahlil qilish solishtirish va taqqoslash malakasini rivojlantiradi.
- ko`pincha yakuniy qismda qo`llaniladi.

«Venn» diagrammasida ishlash qoidasi bilan tanishadilar.X ko`rsatilgan qismini to`ldiradilar.

Juftlarga birlashib bajargan ishlarini taqqoslaydilar.

Aylanalarning qo`shilgan joyiga umumiy bo`lgan xususiyatlarni yozadilar.

Testlarni yeching!

1) Koreyada boshlang`ich maktab muassasalarida bir sinfda nechtagacha bola tahsil oladi?

- A. 25-30
- B. 30-35
- C. 35-40
- D. 45-50

2) Janubiy Koreyada boshlang`ich, o`rta va oliy ta`lim muassasalarida dars necha minut davom etadi?

- A. boshlang`ich maktabda 40 minut, o`rta maktabda 45 minut, oliy o`quv yurtlarida 50 minut.
- B. boshlang`ich maktabda 45 minut, o`rta maktabda 50 minut, oliy o`quv yurtlarida 55 minut.
- C. boshlang`ich maktabda 40 minut, o`rta maktabda 50 minut, oliy o`quv yurtlarida 60 minut.
- D. boshlang`ich maktabda 40 minut, o`rta maktabda 45 minut, oliy o`quv yurtlarida 90 minut.

3) Koreyada Davlat byudjetining necha % ta`limga sarflanadi?

- A. 15%
- B. 30%
- C. 45%
- D. 24%

4) Koreyada tashkil etilgan "Ta'limni rivojlantirish qo'mitasi" oldiga dastlab qanday vazifa qo'yilgan?

- A. O`quv dasturlar yaratish
- B. O`quv qo`llanmalar yaratish
- C. Darsliklar yaratish
- D. Ishchi o`quv dasturlar yaratish

5) Quidagi qaysi mamlakatda «Kinder garden» deb ataluvchi tayyorlov bog`chalari mavjud?

- A. Xitoy
- B. Yaponiya
- C. Koreya
- D. AQSh

**14–mavzu:
Yevropa
mamlakatlarida
o'qituvchi
mutaxassislarni
tayyorlash
muammosi**

Reja:

1. Xorijiy mamlakatlarida o'qituvchi mutaxassislarni tayyorlash muammosi.
2. O'qituvchilar tayyorlash tizimi.
3. Pedagogika o'quv yurtlarida ta'lim mazmuni bo'lajak o'qituvchilarning umumta'limiy tayyorgarligi.

O'quv mashg'uloti jarayonida

“Aqliy hujum” usulidan foydalanib, doskadagi jadvalni to'ldiring!

Boshlang'ich maktab o'qituvchilarini tayyorlash tizimi.	To'liq o'rta maktab o'qituvchilarini tayyorlash tizimi.	To'liqsiz o'rta maktab o'qituvchilarini tayyorlash tizimi

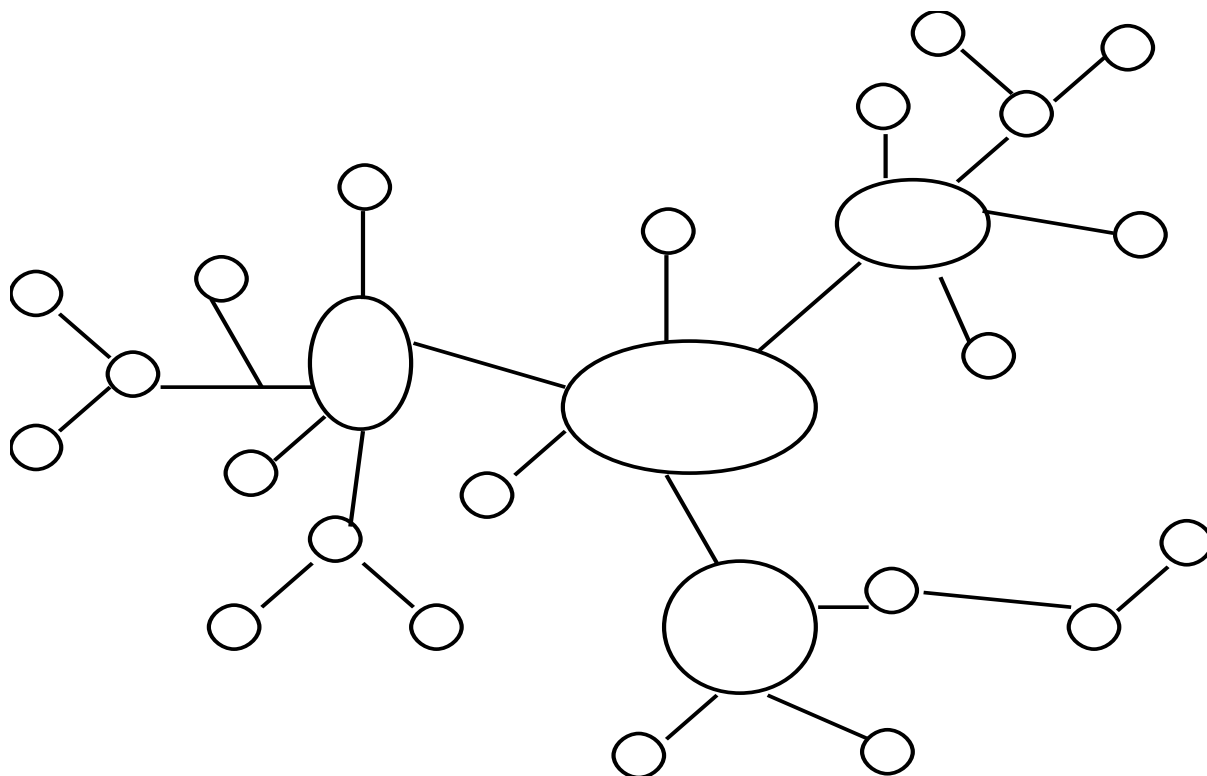

Guruh talabalaridan O'qituvchilar tayyorlash tizimi haqida klaster tuzish taklif etiladi

Klasterni tuzish qoidasi

1. Aqlingizga nima kelsa, barchasini yozing. G'oyalari sifatini muhokama qilmang faqat ularni yozing.
2. Xatni to'xtatadigan imlo xatolariga va boshqa omillarga e'tibor bermang.
3. Ajratilgan vaqt tugaguncha yozishni to'xtatmang. Agarda aqlingizda g'oyalar kelishi birdan to'xtasa, u holda qachonki yangi g'oyalar kelmaguncha qog'ozga rasm chizib turing.

15–mavzu:
Jahon mamlakatlarida pedagog kadrlarga bo'lgan ehtiyoj va ularni tayyorlash masalalari

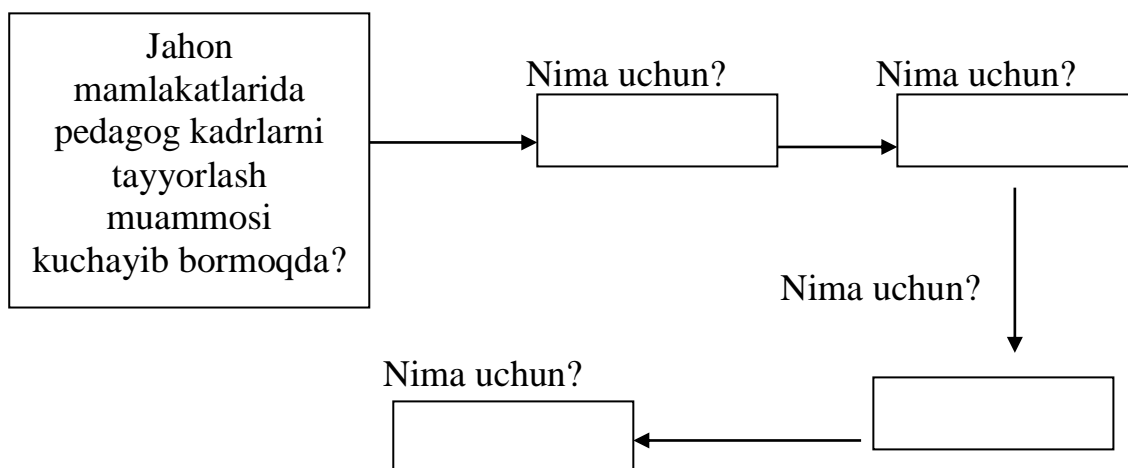
Reja:

1. Yevropada o'qituvchilarni dastlabki tayyorlash masalalari.
2. O'qituvchilarni ishga qabul qilish.
3. O'qituvchilar malakasini oshirish qoidalari.

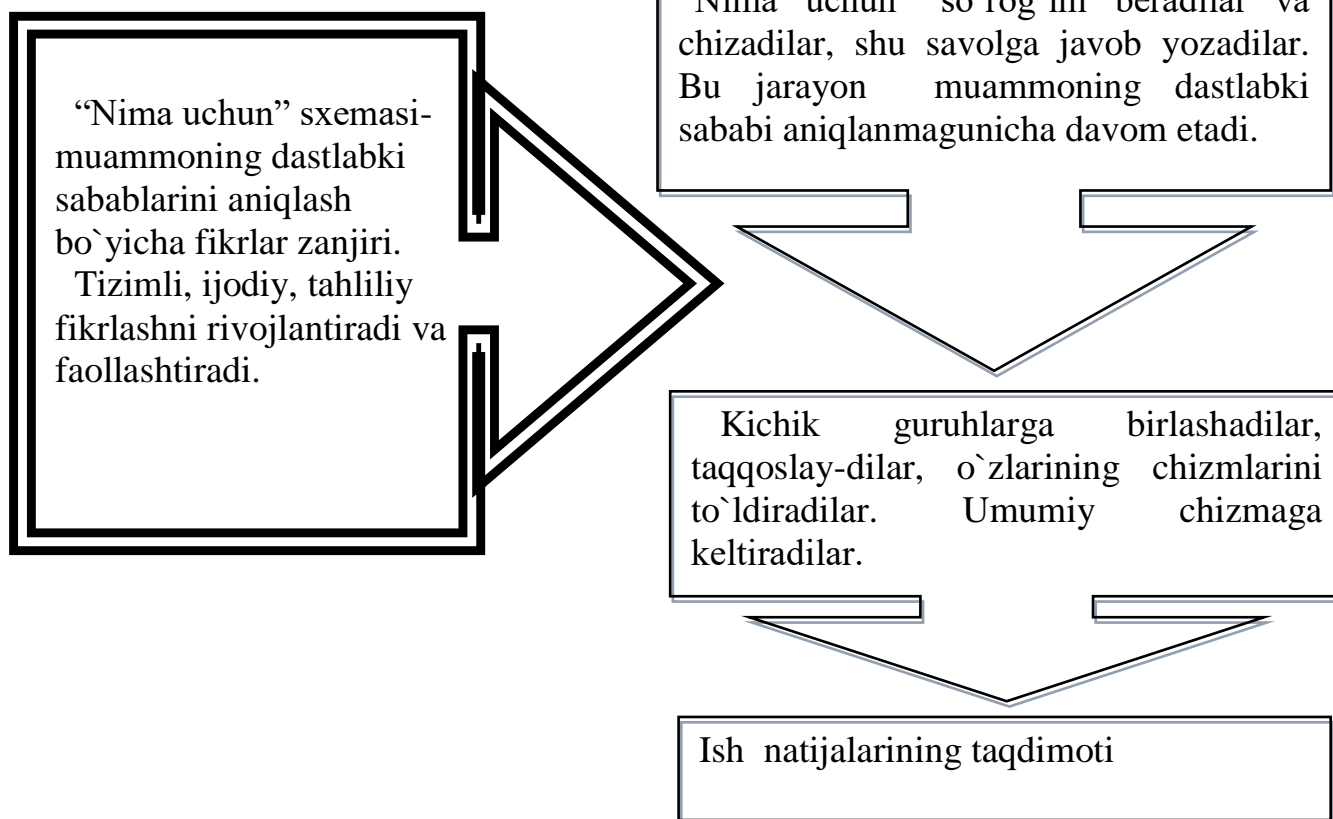
O'quv mashg'uloti jarayonida

«Nima uchun?» texnikasidan foydalanib,
savolga javob bering!

“Nima uchun” sxemasini tuzish qoidasi

“SWOT - tahlil” jadvalda o’qituvchilar malakasini oshirish qoidalarini yoriting!

S	W
O	T

SWOT – tahlil qoidasi

SWOT – tahlil muvaffaqiyatini tashkillashtirishiga bog’liq bo’lmay, balki muhokamaning natijalari kelgusidagi aniq taklif va loyihalarni ishlab chiqishda hisobga olinishi mumkin.

“SWOT – tahlil” jadvalining nomi inglizcha so’zlarning bosh harflaridan tuzilgan:

Strengths – kuchli tomoni, tashkillashtirishning ichki manbalari mavjudligi nazarda tutiladi;

Weakness – kuchsiz tomoni yoki ichki muammolarning mavjudligi;

Opportunities – tashkillashtirishdan tashqarida rivojlanish uchun mavjud, imkoniyatlar;

Threats – tashqi muhitda tashkillashtirishni muvaffaqiyatiga ta’sir etuvchi xavf-xatarlar.

**16–mavzu:
Rivojlangan
xorijiy
mamlakatlarda
oliy ta’lim tizimini
boshqarish
tajribasi**

Reja:

1. Rivojlangan xorijiy davlatlar ta’lim tizimidagi hozirgi yo’nalishlari.

2. Xorijiy davlatlardagi bakalavr va magistralarni tayyorlashni boshqarish tajribasi.

3. Xorijiy oliy ta’lim muassasasida tijorat faoliyati.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Mavzuni mustahkamlash uchun o'quv topshiriq:

Insert texnikasi uchun vazifa: Xorijiy davlatlardagi bakalavr va magistrnlarni tayyorlashni boshqarish tajribasi.

V	+	-	?

Insert texnikasidan foydalanish qoidasi

Insert texnikasi

Insert – bu o'quv jarayonida o'z anglashini faol kuzatish uchun talabalarga imkoniyat beradigan kuchli vositadir, chunki shunday hollar borki, odam matni oxirigacha o'qib, u yerda nima yozilganligini eslab qolmasligi mumkin. Bu esa nima o'qiyotganini tushunmay, o'qish jarayonida faol bo'lishga qatnashmaydigan hollarning misolidir.

Insert – bu matn bilan ishlanganda faollikni qo'llab– quvvatlash uchun kuchli vositadir. Talaba matn bilan ishlaganda faollikni qo'llab–quvvatlash uchun kuchli vositadir.

Talaba matn bilan ishlayotganda bir qator belgilarni qo'yib boradi ular esa quyidagi ma'nolarni bildiradi:

V – bilganlarimni tasdiqlaydi

+ - yangi axborot

- - bilganlarimga zid keladi

? – meni o'ylantirib qo'ydi.

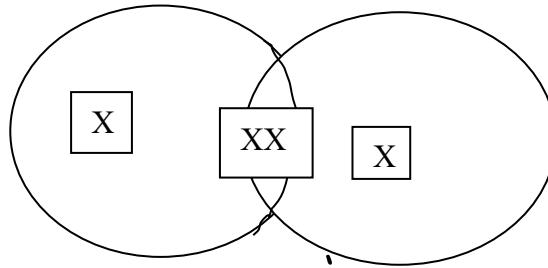
O`z-o`zini nazorat qilish uchun savollar

1. Rivojlangan xorijiy davlatlar ta'lim tizimidagi hozirgi yo'nalishlarini sanab bering?
2. Xorijiy davlatlardagi bakalavr va magistrnlarni tayyorlashda asosan nimalarga e'tibor qaratiladi?
3. Xorijiy oliy ta'lim muassasasida tijorat faoliyati qanday tartibda yo'lga qo'yilgan?

Bilimlarni sinash uchun topshiriq

OXFORD va CAMBRIDGE universitetlarida tijorat faoliyati qanday tartibda yo'lga qo'yilgan taqqoslang.

«Venn» diagrammasi bilan ishlash ketma-ketligi

«Venn» diagramma ikki yoki uch aspektni taqqoslashda ishlatiladi.

- tahlil qilish solishtirish va taqqoslash malakasini rivojlantiradi.
- ko`pincha yakuniy qismda qo`llaniladi.

«Venn» diagrammasida ishlash qoidasi bilan tanishadilar. X ko`rsatilgan qismini to`ldiradilar.

Juftlarga birlashib bajargan ishlarini taqqoslaydilar.

Aylanalarning qo`shilgan joyiga umumiy bo`lgan xususiyatlarni yozadilar.

17–mavzu:
Sharq mamlakatlarida iqtisodiy ta'lim tizimida o'qituvchi mutaxassislarni tayyorlash muammosi

Reja:

1. Sharq mamlakatlarida o'qituvchi mutaxassislarni tayyorlash muammosi..
2. To'liqsiz o'rta maktablar uchun o'qituvchilar tayyorlash tizimi.
3. Pedagogika o'quv yurtlarida o'qituvchilarning kasbiy pedagogik tayyorgarligi.

O'quv mashg'uloti jarayonida

Boshqaruv tizimining afzalliklari va kamchiliklari ikki ustunga tartib bilan to'ldiring!

Markazlashtirilgan tizim	Markazlashtirilmagan tizim

O`z-o`zini nazorat qilish uchun savollar

1. G'oyaviy tarbiyaga ta'rif bering?
2. Tarbiya metodlariga ta'rif bering?
3. O'smirlar tashkilotlarini sanab bering?

**Chizmadagi bo'sh to'rtburchaklarni
tartib bilan to'ldiring!**

Pedagogik mahoratning tashkil etuvchi komponentlari

Four empty rectangular boxes stacked vertically, connected to the main box above by a line.

**18-mavzu:
Yevropa va Sharq
mamlakatlarida
o'quvchilarni
g'oyaviy-siyosiy
ruhda tarbiyalash**

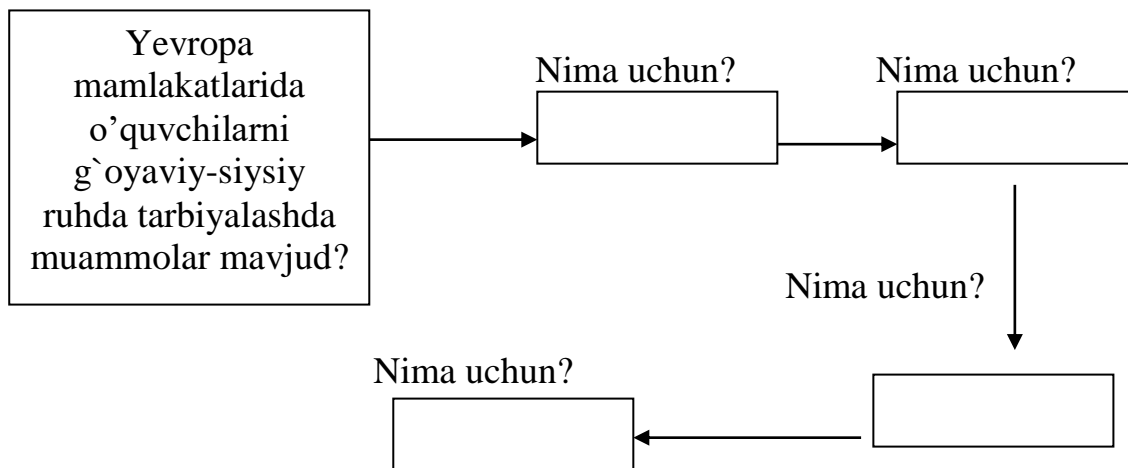
Reja:

1. Yevropa mamlakatlarida o'quvchilarni g'oyaviy-siyosiy ruhda tarbiyalash.
2. G'oyaviy-siyosiy tarbiyaning roli va ahamiyati.
3. Intizomga bo'ysunish, yig'ilishlar. O'zini-o'zi boshqarish, jazolash, rag'batlantirish.

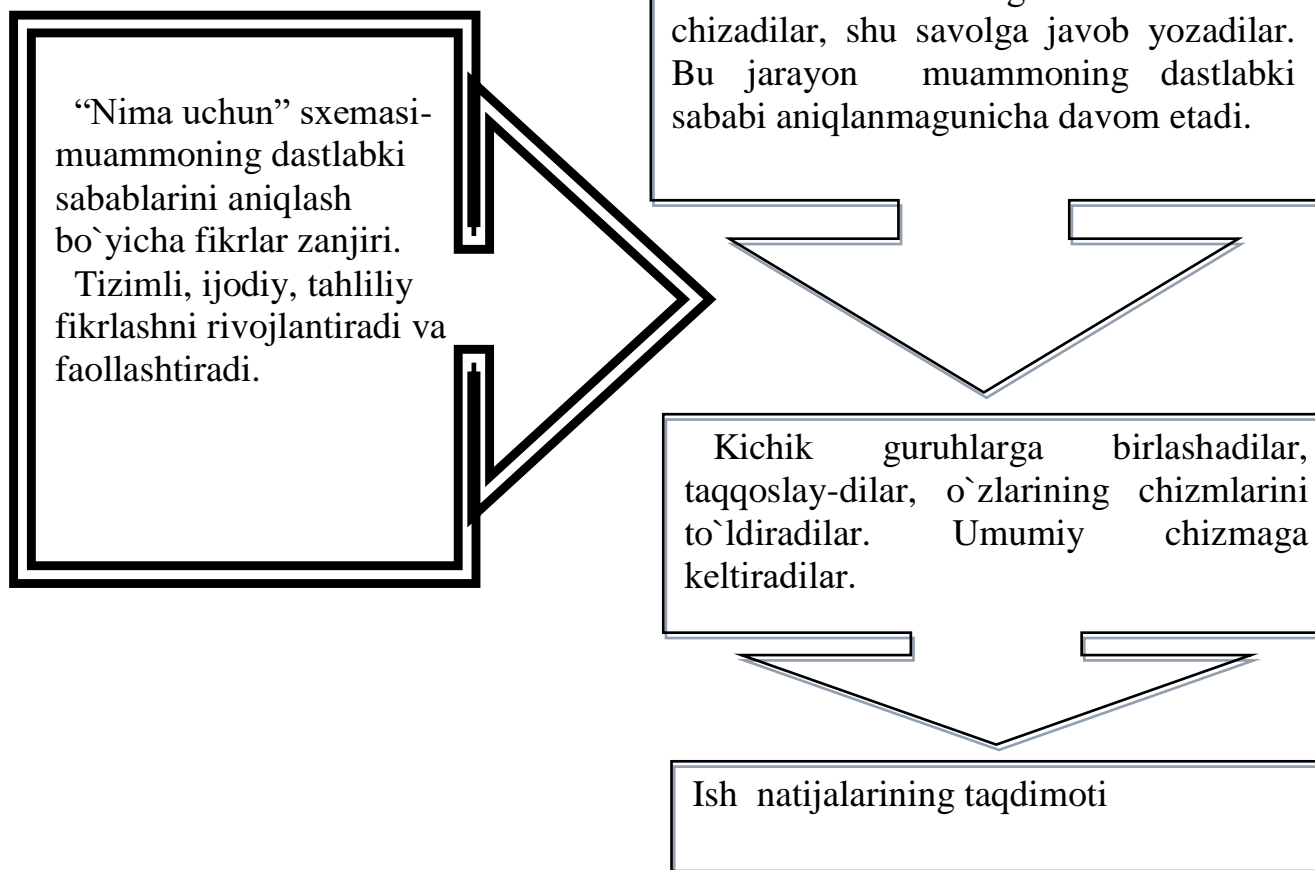
O'quv mashg'uloti jarayonida

«Nima uchun?» texnikasidan foydalanib, savolga javob bering!

“Nima uchun” sxemasini tuzish qoidasi

“SWOT - tahlil” jadvalda g’oyaviy-siyosiy tarbiyaning rolini yoriting!

S	W
O	T

SWOT – tahlil qoidasi

SWOT – tahlil muvaffaqiyatini tashkillashtirishiga bog’liq bo’lmay, balki muhokamaning natijalari kelgusidagi aniq taklif va loyihalarni ishlab chiqishda hisobga olinishi mumkin.

“SWOT – tahlil” jadvalining nomi inglizcha so’zlarning bosh harflaridan tuzilgan:

Strengths – kuchli tomoni, tashkillashtirishning ichki manbalari mavjudligi nazarda tutiladi;

Weakness – kuchsiz tomoni yoki ichki muammolarning mavjudligi;

Opportunities – tashkillashtirishdan tashqarida rivojlanish uchun mavjud, imkoniyatlar;

Threats – tashqi muhitda tashkillashtirishni muvaffaqiyatiga ta’sir etuvchi xavf-xatarlar.

“BBB”, (B – bilardim; B – bilmoqchiman; B – bilib oldim) jadvalini to’ldirish taklif etiladi!

B – bilardim	B – bilmoqchiman	B – bilib oldim

O'zingizni tekshirib ko'ring!

Test kalitlari:

1–mavzu

- 1) Yo'q
- 2) 32
- 3) Ingiliz, Arab, Ispan, Xitoy, Rus, Fransuz.
- 4) B
- 5) C

5–mavzu

- 1) B
- 2) A
- 3) C
- 4) A
- 5) A

7–mavzu

- 1) D
- 2) B
- 3) A
- 4) D
- 5) D

10–mavzu

- 1) A
- 2) A
- 3) C
- 4) C
- 5) B

11–mavzu

- 1) A
- 2) D
- 3) B
- 4) nogiron, aqli zaif, nuqsonga ega
- 5) B

13–mavzu

- 1) D
- 2) A
- 3) D
- 4) C
- 5) D

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Mutalipova M.J., Xodjayev B.X. Qiyosiy pedagogika. Darslik – T., 2015 - 230 bet.
2. Fayzullayeva N.S. Jahon ta'lim tizimi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: TDIU, 2015. – 125 b.
3. Xo'jaev N, Xasanboev J, Mamajonov I, Musaxonova G. Yangi pedagogik texnologiyalar. O'quv qo'llanma T, TDIU.- 2007. 180 b.
4. Титов В.А. Сравнительная педагогика (конспект лекций). М.: А-Приор, 2008. - 156 с.
5. Яценко.И.А. Хрестоматия по сравнительной педагогике Красноярск, 2013. 128 Мб RAM
6. Comparative and International Education© David Phillips and Michele Schweisfurth, 2014
7. Encyclopedia of EDUCATIONAL THEORY and PHILOSOPHY Copyright © 2014 by SAGE Publications, Inc.

Internet saytlari.

1. www.gov.uz – O'zR VM va Prezidentning qaror va farmoyishlari.
2. www.edu.uz – O'zR Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining rasmiy veb sayti.
3. www.TDIU – TDIU ning rasmiy veb sayti.
4. www.ziyonet.uz – Ta'lim portali

